

KVĚ-BULETÝN

Brno / říjen 2025

číslo osmdesát devět (roč. 25 / č. 2)

25/2

pro členy, hosty

Zprávy
a příznivce **Sdružení Q**

QUIDQUID DISCIS, TIBI DISCIS / čemukoliv se učíš,
učíš se pro sebe (Petronius, Satiricon/Satiry)

OSOBNOSTNÍ VYPOVĚDI (2)

* Druhá část textu Petra Oslzlého, který napsal ke Dni divadla a přečetl v Zelném rynku Českého rozhlasu Brno 29. 3. 2025 (úvodní část jsme uveřejnili v K-B 25/01) * (...) První signály těchto tendencí se ve světovém divadle – po otřesu humanity i smyslu umění vyvolaném zvěrstvy 2. světové války – objevují v experimentech malých newyorských off-off broadwayských divadelních skupin, v Evropě v šedesátých letech nejsilněji v Polsku, u nás pak ve druhé polovině těchto let ve skupinách malých divadelních forem a v sedmdesátých a osmdesátých letech pak výrazně v tvorbě autorských studiových divadel. * Bohumil Nekolný, kterého mezi přáteli pojmenováváme Peggi, mi loňský podzim připomněl, že uplynulo padesát let od našeho Společného projektu Cesty (křižovatky, jízdní řády, setkání), který čtyři české studiové soubory – Divadlo na okraji, Divadlo na provázku, HaDivadlo a Studio Y – po roce přípravy uvedly poprvé v rámci takzvaného Setkání studiových souborů v sále Divadla na provázku, tehdy sídlícího v Domě umění města Brna, 28. a 29. října 1984. * I když divadlo vždy vzniká a zaniká v aktuálním čase, je tedy ryze uměním současnosti, má právě proto nezbytnou potřebu vracet se do své minulosti, oživovat bližší i vzdálenou dramatickou tvorbu v nových provedeních a výkladech a inspirovat se ve svém hledání formálními i obsahovými experimenty minulosti. Pro divadlo autentické osob-

AVENTINUM, ŘÍM

*Havrani vrabce dávno překřičeli,
možná i snědli.*

*Na nebi je vidět velké černé ptáky,
zelené taky.*

*Létají v boufech,
zelení jsou papoušci.*

*Na Aventinu v Římě
někomu utekli z klece,
někdo sám otevřel dvířka,
že už je nechce.*

*Sedají na velké pinie
a na hořké pomeranče.*

*Na Aventinu se chystá
velká válka*

*havranů s papoušky,
Římanů s Římany,*

*lidí s lidmi. Vrabci
zmizeli navždycky.*

* Sylvie Richterová

*Novou „římskou“ básni z r. 2024
připomínáme 80. narozeniny autorky*

(Petr Oslzljý: Osobnostní výpověď 12/, dokončení ze str. 01)

nostní výpovědi – jež chápu jako „životadárnu tendenci“ současnosti i budoucnosti – je v českém prostředí právě Společný projekt Cesty prvním – možno říct – „iniciačním“ a proto snad i inspirujícím experimentem. ✱ Tvořili jsme ho – myslím, že mohu mluvit za všechna čtyři zúčastněná divadla – důsledně kolektivně. To znamená, že do autorské tvorby byli zapojeni všichni, nejen dramaturgové a režiséři, ale celé soubory – i herci tedy hledali, co a jak by chtěli vyslovit. Všechna tato naše divadla vznikala v rozmezí jedenácti let – nejstarší Ypsilonka 1963 a nejmladší HaDi 1974 – a byla založena jako divadla generační. I v osmdesátých letech, přestože již byly naše soubory omlazeny, jsme věkem patřili do rozmezí jedné generace a chtěli jsme tedy ve Společném projektu Cesty vyslovit generační životní pocit a názor, promluvit za celou naši komunitu, kterou jsme tvořili společně se svými generačně spřízněnými diváky. Za komunitu, která měla i své hlavní téma – mnohokrát obměňované, často rozvíjené v rovině volné improvizace i ve složitějších estetických tvarech – téma, které na úrovni celé společnosti vyvrcholilo při občanském vystoupení v listopadu 1989 – téma svobody. ✱ V nesvobodné společnosti samozřejmě křece na toto téma vyvolávala restriktivní reakce totalitních mocenských orgánů. Společný projekt Cesty nemohl mít ani premiéru. Zmíněná první dvě představení v Brně byla povolena v tehdejších cenzurním žargonu pouze jako „schvalovací“. My jsme je však odmítli hrát bez diváků, takže hlediště bylo doslova „natřískáno“ naším komunitním publikem, které obě odměnilo nekonečnými ovacemi, stejně jako osm představení v tehdejší alternativním divadelním srdci Prahy – Junior klubu na Chmelnici – v lednu 1985. Opakování v Brně i v Prostějově, kde sídlilo tehdy HaDi divadlo, však již bylo zakázáno. V dubnu, díky tomu, že se proti jeho zákazu vzbouřil básník Lubomír Feldek, se Společný projekt ještě podařilo uvést v Bratislavě, na což reagoval náš tamní generační druh, blízký přítel a spolupracovník českých studiových divadel Maroš Porubjak recenzí nazvanou Divadlo jako mravní výzva. V jejím závěru napsal: „Společný projekt Cesty demonstroval mravní sílu a upřímnost těch čtyř studiových divadel, dokázal, že umí spolupracovat bez řevnivosti, zárlivosti a netolerantnosti ve jménu něčeho podstatného, co mravně a názorově stmeluje nejen publikum, ale především ty soubory samotné. V týmové spolupráci, v níž nebyl jeden autor, ale autory byli všichni účinkující, se po dlouhých přípravách, společných improvizacích, zkouškách a soustředěních zrodilo dílo, které překročilo hranice umění a stalo se lidským, občanským činem.“ ✱ Ve smyslu svého úvodního pojmenování osobnostní autorské divadelní výpovědi jako sebezáchovné tendence současného živého divadla si v současnosti kladu otázku, nepřivede-li stále znepokojivější, demokracii – a tedy i svobodu nás všech – stále více ohrožující společenské situace u nás, v Evropě, ve Spojených státech, na Ukrajině – i na Porubjakově Slovensku – současná mladá česká divadelníky k potřebě podobné generační výpovědi. Pokud ano, již dopředu se na ni těším, i když dnes by byla zákonitě úplně jiná, než byl náš Společný projekt... ■

Vzpomínky „slepého mládence“ (4) ✱ *Čtvrtou část z vyprávění Boba Doubravy zpracoval pisár – tentokrát opět o Janu Skácelovi, i o jeho bratru Petrovi, i o Bohumíru Matalovi, ale hlavně „příhodu s chlebem“.* ✱ Akademická kavárna. Tam jsme chodili občas taky, když bylo něco mimořádného. Tam jsme seděli jednou i s Milošem Slezákem a s Igorem Zhořem. V Akádě jsme byli jen párkrát a pak U čápa, tam chodili filozofové a přišel tam jednou Jindra Zogata. Přijel z toho svého rodného kraje a přines svařonku, to je taková jejich kořalka. My jsme pili pivo a on nám každému pak ještě do toho piva nalíval tu svařonku. To jsme dopadli strašně špatně. Spousta filozofů, oba bratři Skácelové, Zogata a já. ✱ V té Akademické kavárně jsme byli jednou i po pohřbu Karla Kreindla. To byl souseď vedle z domu, který byl z Kyjova a bydlel na Kotlářské 35. Jednadvacátého srpna 1968 byl Jan Skácel u nich schovaný... Jeli jsme na ten pohřeb a paní vdova nás zvala do hospody, ale Skácel říká: „Ty, ne, tam bysme se ožrali.“ A tak jsme jeli šalinou dom přes Veveří a on říká: „Co kdybychom se zašli podívat do Akády.“ Stejně jsme se namazali, ale za své peníze. ✱ Z hospod, který jsem s ním prošel nejčastěji, to byla Belva a Modrá hvězda. To byla krásná hospoda, byl to pajzl, 4. cenová skupina. Janu Skácelovi se tam strašně líbily dveře na pánský záchod. Otvíraly se dovnitřku a nikdo je nebral za kliku, ale žďuchal pěstí u té kliky, a tak to tam bylo, jak ty dveře byly takový tmavý hnědý, až na dřevo prožduchaný. Zevnitřku už je lidi museli brát za kliku, tak tam to bylo jenom tak prošmakaný. A jednou těmi údery na ty dveře se tam ty dveře skutečně proděravěly. A Skácel říkal: „Ty bych chtěl domů, to je

úplně umělecké dílo. Když Duchamp zalepil latrnu leukoplastí a nebo Moně Lise, když Dalí namaľoval knír, tak tady ty dveře jsou lepší umělecké dílo než ten Duchamp.“ To se mu strašně líbilo, že by je chtěl domů. Pak to ale opravili, dveře zmizely, což byla škoda... * Bratr Petr Skácel byl teda těžký alkoholik. Jednou chtěl, abych přišel o půl osmé do ateliéru. Měl tam půlku koňaku Korzáru a rozlil to do dvou hořčičáků, jeden vypil a mě donutil taky. Pak jsem vzal nějaký obrázek a šli jsme do Rekordu (dole v Černých Polích). Tam on vypil asi tři piva, každý s malým rumem, tam se otvíralo v 10. V poledne já jsem vystoupil na náměstí Rudé armády a šel namaľovaný dom a on šel do Modré hvězdy. Tam ještě pil piva s rumama a vždycky tak ve tři si dal jedno kafe, druhý třetí, aby vystřízlivěl, a šel učit na Petrov. Učil myslím od 16 hodin. * Do Belvy jsem já chodil sám, tam jsem trefil, ale jednou mi Skácel řekl, že půjdeme do Modré hvězdy, že potřebuje mluvit s bratrem Petrem. Petr vždy seděl v Rekordu a pak v té Modré hvězdě. Tak jsme šli do Modré hvězdy a tam na dveřích byla cedulka napsaná Petrovou rukou „Jsme ve Smíchovské“. Došli jsme do Smíchovské, to je na Starobrněnské na pravé straně, jak byla na rohu tiskárna... Tam jsme přišli a už tam seděli: Petr Skácel, Jindra Zogata, dva kluci výtvarníci z divadla, Sojnek a Benda, který si stěžovali na Štolfu [pozn. Vojtěch Štolfa šéf výpravy], jak je homí, a přitom byli furt v hospodě... Pátý byl Laďa Soldán – to byl literární vědec, tehdy měl psát knížku, monografii o Jaroslavu Haškovi, a nejlepší inspirace pro něho bylo, aby přemýšlel v hospodě. Ten právě přišel s takovou štríclovou chleba tříkilovou a říkal, že prý to tam prodávají jako pod rukou a jestli nechcem. Tak jsme si chleba koupili s Janem Skácelem dohromady a Zogata s tím Sojnekem. Teďka ale jak to rozpůlit? Jan Skácel udělal hned přednášku o tom, že každý chlap má mět v kapsi nůž, a tak jsme si mysleli, že on ho má, ale samozřejmě neměl. Ale Masaryk že nosíval nůž a jednou rozřízl knížku v nějakým drahým safiánu – to mu vykládal Jindřich Svoboda. A jak už jsme v sobě měli ta piva, tak najednou se tam objevilo – sedm rumů. Já nevím, kterej blbec to objednal, a protože nás tam bylo sedm, tak jsme to museli všichni otočit a to už bylo blbý. Ale předtím, jak ten chleba voněl, tak Jan Skácel říkal: „Ty, toto je moje strana a toto tvoje“ – tak jsme si ulamovali, každý ze své strany, a bylo to strašně dobrý. No a jak jsme to všechno dopili, tak jsme šli dom a on že ten chleba ponese pod paží. A když jsme vyšli z té Smíchovské, naproti je tam Mečová ulice a tam je takový roh domu. On ten chleba chtěl nést a dal si ho pod levou paži a já jsem se ho držel za tu pravou. A když jsme šli kolem toho rohu, tam je takový ohnutý patník a to prý je kvůli tomu, když jezdily kočáry, aby ten roh neodrbávaly. A jemu přesně u toho patníku ten chleba spadl na zem. Tak já ho zvedl a chtěl jsem, že ho dál ponesu, a „Ne, ne, ne, to musím nést já.“ A ještě říkal: „Máme veliký štěstí – tady na tom rohu vždycky bývá nablítý – oni tam asi špatně vaří...“ Nahoře tam byla hospoda U Ducháčka. Tak Skácel zase ten chleba nesl, a když jsme přišli na křižovatku Mečová a Panská, jemu ten chleba spadl znovu. Tam stál na kraji chodníku policajt, esenbák, strašně se smál a říkal, „No vy jste dvojka, jak vás pozoruju...“, zvedl ten chleba, Janek Skácel urval kus té kůrky a říká mu: „Na, ochutnej, je to dobrý“. A policajt ještě poděkoval: „Skutečně to je dobrý, kde jste to koupili?“ a popřál nám šťastnou cestu... Šli jsme po Veselé a jak se stýká Veselá, Česká a Solniční, tam býval takový velký plakátovací sloup. No a tam nám ten chleba spadl potřetí, já jsem ho zase zvedl a Skácel svolil že jo, že už ho budu moct nést já, protože si potřeboval zakouřit. Celou dobu z té Smíchovské až tady k tomu sloupu nekouřil.

* Mozaiku, kde byl právě ten sloup a pohled na Českou, dělal Bohumír Matal u Rajtra. To je, když se jde z Kounicové po schodech nahoru do bývalý univerzity jako směrem k Rozmarýnu, tak z boku je

Bohumír Matal: Dvojice, olej, 1979

LISTY PAMĚTNÍ
Stránka pro pamětníky

vchod, tam byl podnik Bílý krokodýl a tomu se říkalo u Rajtra. A tam Matal měl tu mozaiku. Kdoví, jestli tam ještě je... * S Janem Skácelem jsme několikrát jeli za Matalem do Prudké. Z toho měl Matal radost – jednou jsme mu tam vezli knížku, kde je báseň Zahradničtví tety Marie, to je myslím v tom Dávném prosu a Matal mu dal za to obrázek. Antonín Přidal mě říkal, že Lenka Matalová, Matalova druhá manželka, napsala vzpomínky, kde vzpomíná i na to, že jsme tam my jezdili s Janem Skácelem i mým bráchou Pavlem... Matalova první manželka Bobina, jak se jí říkalo – to byla Božena Matalová, ta byla pak v Bílovicích. Matal říkal, že u ní nechal všechny obrázky a utekl. Miloš Slezák šel jednou kolem a tak krásný starý Mataly prý nikdy neviděl jak v Bílovicích u ní. No a Matalovi jsem to s tím chlebem jednou vyprávěl, jemu se to strašně líbilo a dopodrobna mi vykládal, jak tam budou ten sloup a ta štricha chleba do toho námětu zakomponovaný. To bohužel nedopadlo. Matal zemřel v červenci 1988, rok před Janem Skácelem... * Šli jsme teda s tím chlebem právě po České a k Rozmarýnu, kolem toho Rajtra, a Skácel říká: „A víš co, dáme ochutnat Oldřichovi.“ Mášova 4, Oldřich Mikulášek. Ten ale měl štěstí, protože nebyl doma. Když už jsme pak přišli domů na Kotlářskou, já jsem zazvonil, Boženka jen spráskla ruce a Skácel říkal: „Boženo...“ – oni měli spolu domluvu, že on jí nesmí říkat Boženko, tak jsme jí mohli říkat jenom my, protože ona, jak byla taková malá, tak to Boženko neměla ráda. A ona zase jemu nesměla říkat Jendo, on měl rád všechny variace na Honza, Honzík, Žanek a Janek, ale Jenda, to neměl rád. Čili on jí nesměl říct Boženko a ona jemu Jendo. Takže jí vrazil ten chleba a říká: „Boženo, půlku mu ukroj.“ No, já jsem na nic nečekal a utekl a ve čtvrtek, když jsem se pro Honzu stavoval, že půjdem do „ateliéru“, tak Boženka říká, že vůbec nepoznala, co to bylo, tam už nebyla ta kůrka, bylo to celý oškubaný, tak to vzala a celý hodila do popelnice. ■

ČAS A PAMĚŤ / Polymúžický prostor * 65. členská výst. **Sdruž. Q** se konala v Synagoze v Hranicích 29. 5.–10. 7. Kurátoři výst. **M. a M. Trizuljakovi**. Na vernis. 29. 5. měl úv. slovo statutár. konzul **Sdruž. Q I. Medek** a recit. **I. Petlan**. Hudeb. performanci měl **Ens. Marijan** (**M. Dvořáková, J. Kavan, I. Medek**, Edgar Mojdl). ▮ Vystavovali členové **Sdruž. Q: P. Baran / R. Beránek / J. Gargulák / A. Gavlas / Z. Höhmová / M. Chlubnová / M. Chlumský / D. Jahodová / Z. Janáček / A. Kanta / L. Kovářiková / M. Malina / M. Plotěná / J. Pospíšil / K. Prášek / J. Rajlich ml. / B. Rossi / J. Ruszelák / Z. Šplíchal / M. Štěpánek / J. Streit / L. Teplý / Z. Tománek / M. Trizuljak / M. Trizuljaková / V. Vauculovič / M. Vybíral**. ▮ Na výst. se uskuteč. 4. 7. i podvečer s hudbou a poezií z tvorby členů **Sdruž. Q: I. Petlan** četl verše své a **M. Žáka**, zahr. rovněž **Ens. Marijan**. ▮ K výst. byl vydán katalog – viz rubr. Nové knihy..., str. 06. Výst. byla zařazena také do programu mezinár. festivalu součās. umění s duchovním zaměřením *XXXVI Forfest Czech Republic 2025*.

M+Z 140 / Naše voda na Zámecký mlýn * Výst. obrazů k život. jubileím **Z. Höhmové** a **M. Trizuljakové**, doplněných sklem **M. Trizuljaka** v Gal. Zámecký mlýn Nejedek u Lednice se stala 66. čl. výstavou **Sdruž. Q** ▮ Na početně navštívené vernis. 15. 8. promluv. galeristka Zdena Vochtová, teoretička Mária Majerníková a **M. Trizuljak**; zazn. hudba *Spirit Night* Jaromíra Pospíšila (Spirit trio Olomouc). ▮ Výst. trvá do 21. 10. K výst. autoři vydali katalog – viz rovněž rubr. Nové knihy..., str. 06. ■

Nové knihy (nebo i jiné publikace a také CD) autorů z Q, které má písař v ruce, nebo o nichž získal informace * **L. Balák** *Dvojdomek ve Vrahovicích. Humoristický román ze života. 2. díl: Celkově zataženo*, vyd. Div. Komediofraf, Prostějov 2024, 339 s. * **L. Janáček** *Smíšené sbory. Mixed choruses. Gemischte Chöre*, k vyd. přípr. **L. Faltus** a Jiří Zahradka, vyd. Bärenreiter, Praha 2024, 1 partitura (xv, 87 s.) * **M. Hejkalová** *Kdo se ztratil v Laponsku*, il. Petra Lukovicsová, vyd. Host, Brno 2025, 136 s. * **M. Hrabal** (ed.) *Z lužickosrbské pokladnice. Nejoblíbenější lužickosrbská přísloví. Ze serbskeje křinje. Aus der sorbischen Schatzruhe*, překlad do češtiny, doslov a ed. pozn. **M. H.**, překl. do němč. Gerhard Wirth a Ilona Martinovská, 2. upr. vyd., vyd. Spolek Nixdorf, Mikulášovice 2024, 107 s. * Daniel Skála *Cimbál v umělecké tvorbě 20. století*, vyd. Radioservis, Praha 2024, 1 CD; z obsahu: **M. Ištvan** *Cinque fragmenti per salterio solo* * Petr Fiala *Hymn of youth. Chvalozpěv mládí*, úč. Czech girls choir Jitro, vyd. ArcoDiva, Praha 2023, 1 CD, mj. *Pohádka o brněnském krokodýlovi*, text **O. Mikulášek** * **M. Myška** *Portréty fotografií*, vyd.

Z výst. Čas a pamět, Synagoga v Hranicích, 29. 5., foto M. Trizuljak // Niže 4 záběry z vernis. M+Z 140 / Naše voda na Zámecký mlýn Nejdek, 15. 8., foto Z. Maděryč, D. Petrášková a J. Rajlich

L. Horký – Surbanz, 2023, 183 nečisl. s.; aut. malonákl. tisk (5 autors. a 30 čisl. výt.) * **I. Petlan Pak**, vyd. **Větr. mlýny**, Brno 2025, 46 s. * Eugeny Kotlyar (ed.) *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв 2* [Bulletin of Kharkiv State Academy of Design and Arts], vyd. KSADA, Kharkiv 2022, 328 s.; z obsahu: **J. Rajlich** *30 years of teaching industrial design at the Faculty of Mechanical Engineering of the Brno University of Technology (FME BUT Brno)*, s. 186–213, 65 obr. (<https://visnik.org.ua/...n=2>) * **M. Reissner** *Salajka*, vyd. Albert, Brno 2024, 75 s. * **S. Richterová** *Fuochi segreti*, nota di Milan Kundera, prefazioni di Rosaria Lo Russo, vyd. Le Lettere, Milano 2025, 126 s. * **J. Skácel** *Odlévání do ztraceného vosku*, 2. vyd., Moravská Bastei MOBA, Brno 2025, 74 s. * **E. Stehlíková**, Barb. Topolová, Terezie Pokorná (eds.) *Jana Patočková. Svět na divadle ukázat, a celý...*, doslov **E. S.**, vyd. Inst. umění – Div. ústav, Praha 2023, 557 s. (z obsahu: *Satira 1964*, též **M. Uhde** *Král-Vávra; Dvakrát v novém sídle brněnských múz*: o insc. **HaDi** *Lidská tragikomedie a Tutuguri* * Aleš Merenus (ed.) *Moderní česká divadelní hra (1896–1945). Mezi textem a inscenací (slovník děl)*, kol. aut., mj. **E. Stehlíková**, vyd. Academia, Praha 2024, 2 sv. (1402 s.)

o nás (o Q-členech – knihy + katalogy kolekt. výstav): * **Katalog výstav Sdruž. Q: M. Trizuljak** (ed., úvod) *Cas a paměť. Polymytický prostor*, graf. úpr. **J. Rajlich ml.**, Synagoga v Hranicích, 29. 5. – 10. 7. 2025. Vyd. **Sdruž. Q**, Brno 2025, 12 s., 65. čl. výst. **Sdruž. Q** || **M. Trizuljak** (ed.) *M+Z 140. Naše voda na Zámecký mlýn. Zdena Höhmová, Marek Trizuljak, Miroslava Trizuljaková*, texty **M. Trizuljak** a **Z. Höhmová**, graf. úpr. **J. Rajlich ml.**, Gal. Zámecký mlýn, Nejdek u Lednice, srpen–září 2025. Vyd. vl. nákladem autorů, 2025, 12 s., 66. čl. výst. **Sdruž. Q** * Dagmar Černoušková *Nový svět Bohuslava Fuchse a Rudolfa Sandala*, publikace k výst., 25. 3. 2025 – 31. 12. 2025, vyd. Muz. města Brna, Brno 2025, 84 s. * Ladislava Hornáková, Blanka Petráková *Architekt Bohuslav Fuchs a Luhačovice*, vyd. Archa, Zlín 2025, 54 s. * Zuzana Blazec ad. „Nový svět“ **Kamila Fuchse**, vyd. Muz. města Brna, Brno 2025, 87 s. * Tereza Melenová *Vhlavní roli divadelní plakát. 1918–2023*, vyd. T. Melenová – Teramel, 2024, 199 s.; z obsahu: **B. Mysliveček** s. 92–93, med. s. 188, repr. s. 110, 111, 115 (plak. **DHnP**); **J. Rajlich st.** s. 63, med. s. 189, repr. s. 82, 84, 133; **J. Rajlich ml.** 1 repr. s. 161; **D. Ždímal** s. 93, med. s. 193, repr. s. 111, 127 (plak. **DHnP**); plak. dalších aut. pro **DHnP** s. 120, 122, 130, 132, 181; plak. pro **HaDi** s. 152, 161 * Jiří Pátek (aut. a ed.) *Dagmar Hochová*, fotogr. D. Hochová, vyd. Mor. galerie v Brně a Nakl. Pospěch, Brno 2024, 237 s.; na fot. **O. Mikulášek** a **J. Skácel** (s. 103), **P. Oslzlý** (s. 206) a **M. Uhde** (s. 208) * Vlasta Reittererová *Česká hudba. Stručná historie*, vyd. Paseka, Praha 2024, 203 s.; v kap. *Obleva (1957–1968)* o **J. Novákovi** (s. 159–160) a o brn. skladatels. týmu, zejm. o **M. Ištvanovi**, **A. Parschovi** a **A. Piňosovi** (s. 170) * Roman Prah *Novoročenka. Fenomén výtvarné kultury*, vyd. Arbor vitae, Revnice 2024, 79 s. (repro **V. Preclík** s. 57, **J. Rajlich ml.** s. 54 a 61, **J. Streit** s. 37) * *Was uns bewegt: VII. Internationale Plakatausstellung, Leipzig 2025*, vyd. Verein plakat-sozial, Leipzig 2025, 48 s., **J. Rajlich** 2 repro s. 15 * Mateusz Machalski (ed.) *29th International Poster Biennale in Warsaw. Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie*, 5. 7. – 5. 10. 2025, vyd. Academy of Fine Arts in Warsaw, 2025, 541 s., **J. Rajlich** repro s. 252 * *23rd Colorado International Invitational Poster Exhibition*, Hatton Gallery, Colorado State Univ., Sept. 13 – Nov. 4, 2024, vyd. CSU, Fort Collins, US, 2024, 136 s., **J. Rajlich** 2 repro s. 98 * Veronika Košanová *Na okraj literární tvorby českých výtvarníků*, vyd. Academia, Praha 2024, 275 s.; v kap. *Surrealisté v centru i na okraji* na s. 36–40 *Směrem k existencialismu: Vilém Reichmann a Dalíovské ozvěny u Václava Zykunda* * Jan Šrámek *Ohrožené druhy / Threatened Species. Architektonické dědictví 1953–1989*, vyd. Fakulta výt. umění VUT v Brně, 2025, 98 s. Z obsahu: **L. Ruller**: *Smuteční síň* (s. 28–29), **Z. Řihák**: *Obchodní dům Prior* (s. 30–31), **R. Žertová**: *OD Prior Pardubice* (s. 74–75) * Bohumil Nekolný *Divadlo a společnost podruhé aneb úděl sisýfóvský 1998–2020*, vyd. Nakl. AMU, Praha 2024, 384 s.; obs. medailon **Uhde**, až příliš slušný konzervativce, s. 344–347

Recenze na knihy, o nichž jsme informovali v předchozích K-B: * O publ. M. Stránského a Anny Stránské (eds.) **HaDivadlo 50** (...) refer. čas. KROK v čl. *Div. v muzeu – ohlédnutí za výstavou HaDivadlo 50. Začalo to v Prostějově* (r. 22, č. 1, s. 94) * Rozh. s **M. Hejkalovou** o jejím románu *Století na vlnách* natoč. pro mag. *Zelný rynek* Alena Blažejovská (CRo-B, 31. 5.) * Tatjana Lazorčáková rec. monogr. Luboše Marečka *Kníže herectví. Divadelní herec Ladislav Lakomý* v čl. *Fenomén Ladislav Lakomý – cesta k herectví s „osobním ručením“* (Div. revue, č. 1, s. 264–268) * Andrea Popelová rec. sb. **V. Slívy** *Azurový inkoust* v čl. *Jako bychom ještě byli v doteku...* (Host, r. 41, č. 5 /květen/, s. 107, 1 obr.)

Q-rok 2025 květen–srpen – Písaři stále shromažďují a vždy po

4 měsících zapisují (nyní hlavně za květen–srpen, s výjimkou několika starších nebo i novějších akcí) bohatou kroniku nesmírně tvůrčí aktivity kolegů „qčekařů“, neb kde jinde – takto soustředěně – je možno se seznámit s nepřehlednou škálou jejich činností a akcí...?!? **Ne vše se ale písaři dozví z médií či v knihovnách...** Pomohlo by jim včas na adresu poštovní nebo e-mail uvedený v tíraži doručit zprávu, odkaz na web, pozvánku, program, fotografii, CD... Inf. o aktivitách členů v z á ř í jsou zde pouze ty, které zaslali sami (výstavy), další inf. budou dohledány do čísla 25/3 (září–prosinec). Uzávěrka příštího vydání je 15. 12. / Použitě zkratky (u periodik ročník pro r. 2025; PR a MF = mutace Brno a již. Morava): BM (Brn. metropolitan, r. 20), ČRo-B (Čes. rozhlas Brno), ČRo-V (Čes. rozhlas Vltava), DN (Div. noviny, r. 34), KB (Kam v Brně, r. nev.), KT (Kontexty, r. 17), MF (Mladá fronta Dnes, r. 36), PR (Právo, r. 35), ZB (Zpravodaj m. č. Brno–střed, r. 34)

A co VS (výtvárnáseke)? * Výst. *Autorská novoročenka: Fenomén výtvarné kultury*, z Archivu výt. um. v Praze, www.artarchiv.cz, <https://cs.isabart.org/> (Přednášk. sál, Západočes. gal. v Plzni, 4. 12. 24 – 26. 1. 25; www.zpc-galerie.cz/cs/autorska-novorocenka-fenomen-vytvarne-kultury), viz čl. *Západočeská galerie v Plzni vystavuje originální novoročenky českých výtvarníků* (3. 12. 24, <https://zlatovna.cz/zpravy/kultura/zapadoceska-galerie-v-plzni-vystavuje-fmc7>). Zastoup. autoři z Q: **P. Baran**, **Z. Fibichová Preclíková**, **A. Gavlas**, **Z. Höhmová**, **J. Jankovič**, **K. Prášek**, **V. Preclík**, **J. Rajlich ml.**, **E. Ranný**, **I. Ruller**, **J. Ruszelák**, **Z. Šplíchal**, **J. Štreit**, **V. Vaclík**, **I. Vaclíková** (vybr. ze soupisu v publ. Romana Prahla *Novoročenka. Fenomén výtvarné kultury*, nakl. Arbor vitae, s. 70–73) * **P. Baran** neúnavně připr. další díly pořadu *Klapka* pro TV Noe: S cestovateli Martem Eslemem a Davidem Surým (prem. 20. 5.), s Jánem Kusou (prem. 17. 6.) a Klapku s festivalem BAF (prem. 16. 9.) || V progr. večera z dokumentů **P. B.** byly filmy *Maliř Zdeněk Bernát*, *Pavel Zatloukal – Fotografovo vzpomínání*, *Zdeněk Toman – malíř a P. Zatloukal „Kde je ten pes“*, hudbou doprov. Milan Kašuba; pro tento večer ze instal. výst. fot. a obrazů (Sklep. scéna **DHnP**, Brno, 12. 9.) * K výst. **M. Dobeše** *Oslava barvy, světla a pohybu* v rámci Olomoucké muzej. noci uspoř. výt. workshop (16. 5.), „Ateliér 6+: umění, které nezastavíš“ uspoř. workshopy pro děti (6., 20. a 27. 5.), koment. prohlídka s kurátory 28. 5. a 14. 9. (Muz. moder. umění Olomouc); Jaroslav Michna recenzuje výst. v čl. *Běh Dobešova času* (Art antiques, červen, s. 68–70, 2 obr.) * Výst. *Rekonstrukce Kamila Fuchse* předst. výběr realizací arch. **K. F.** se zaměř. na adaptace památk. objektů v Brně; zaháj. v den 30. výr. úmrtí **K. F.** (vila Tugendhat, Brno, 13. 8.–12. 10.); je součástí výst. projektu „Nový svět“ **K. Fuchse**, kde lze poprvé zhlédnout i dosud neznámé výt. dílo autora (hrad Špilberk, Brno, 14. 8.–31. 12.); více o obou částech projektu Jindř. Chatrný v čl. *Nový svět Kamila Fuchse* (ZB, č. 9 /září/, s. 25, 1 obr.) * Výst. **A. Gavlase** *Poselství světla*, obrazy, smalty a sochy (Stát. hrad Bítov, 1. 5.–30. 9.) || **A. G.** *Vlny světla*, obrazy, smalty (vstup. prostor hotelu Termal, Mušov, 2. 6.–30. 7.) || **A. G.** se zúč. *Mezinár. výt. symposia Držková – Hošťálková* (hotel Troják, Rajnochovice, slavnost. zah. 14. 6., vernis. 20. 6.) || **A. G.** byl zast. na výst. obrazů ze sbírky mezinár. symposií smaltů *800 stupňů Celsia* (Kulturní d. Příbor, 29. 7.–30. 9.) * Volné seskupení FF16, mj. **Z. Höhmová**, **K. Prášek** a **Z. Tománek**, vystav. *Tichou poštou*, kurátorem výst. **K. Prášek**, vernis. 4. 6., koment. prohl. 12. 6. (Gal. Toyen, Praha, 2.–30. 6.) * **M. Chlubnová** vyst. své malby *Città invisibili / Neviditelná města* (Bar Smooth Milano IT, 22. 8.–30. 9.) * Výst. obrazů pedagogů SUPŠ Uh. Hradiště – **D. Jahodová**, **M. Malina**, **K. Mikel**, **J. Pospíšil**, kurátor Martin Dvořák (Q-gal., Uh. Brod, 11. 4.–31. 5.; <https://q-studio.cz/2025/04/14/pedagogove-...>) * **V. Jakubiček** a Hel. Maňasová Hradská kurátory výst. *Nové (n-) emoce / Vystava generace „Z“ ateliérů Fak. multimed. komunikací UTB v Zlíně* (Dům U Jonáše, Gočárova gal. v Pardubicích, 29. 1.–1. 6.); více v čl. **V. J.** *Nové (n-) emoce* (Prostor Zlín, r. 32, č. 2, s. 50–53, 5 obr.); další vernisáž zah. ve Zlíně Václav Mílek a kurátory výst. (graf. kabinet, 14/15 Baťov institut, 22. 7.–26. 10.) || **V. J.** připr. koment. prohlídku nové stálé expozice KGVU „+ – Zlín“ s akcentem na sekci Design, již je kurátorem (Krajs. gal. výt. umění Zlín, 13. 5.) * **Z. Janáček** na dom. i zahr. výst.: *Fenomén Boudník – Laureáti Ceny Vladimíra Boudníka* (Letohrádek Ostrov, Gal. umění K. Vary, 10. 5.–6. 7.) || *Asymilacejce multi-verse_metaverse* (Centrum Sztuki Współczesnej Solway Kraków, 27. 6.–29. 7.) || *Labyrint. Pocta Simeoně Hoškové*, Hollar 100+ (Novoměsts. radnice, Věž, Praha, 3.–27. 7.) || **Janáček – Sibinský**

96letý Milan Dobeš s kurátorkou Ginou Renotière a pohled do části výstavy „Oslava barvy, světla a pohybu“ s díly světově proslulých Dobešových souputníků; foto MÚO, Tereza Hrubá

(Gal. Feininger Trzebiatów PL, 30. 7.–30. 8.) || *Grafika roku*, kurátoři: Hana Larvová, Kateřina Hanzlíková (Česká Gal. Moder. Umění, Praha, 12. 9.–12. 10.; viz goma.cz) || *Súčasná česká a slovenská serigrafia zo zbierok Fakulty umění Ostravskej univerzity*, kur. výst. Alena Vrbanová (Gal. Kolomana Sokola, Lipt. Mikuláš SK, 30. 9. 25 – 17. 1. 26) || **Z. J.** kurátorem výst. *Agnieszka Szostek / Michael Biber*, pols. autorů z Krakova, na *Fest. součas. umění* v Prostějově (1.–5. 10.) * **J. Jankovič**, Eduard Ovčáček, Miloš Urbásek a Marián Čunderlík představení jako vybr. autoři z neform. skupiny *Bratislavské konfrontácie*, kt. sehráli důl. úlohu v dalším formování slov. výt. umění (Gal. Nédbalka, Bratislava, 19. 2.–25. 5.); více v čl. Dušana Mikolaje *Konfrontácie spread šesťdesiatich rokov* (Lit. týždenník, r. 38, č. 11–12 /10. 4./, s. 7, 4 obr., mj. **J. J.** *Každý má svoj kríž*, 1995) || **J. J.** zastoup. na výst. *Blízke? stretnutia* ze sb. Oravské gal. 1965–2025 u příl. 60. výr. založ. OG, kur. Katarína Bajcurova (Velká výstav. síň Župného domu, Dolný Kubín SK, 19. 6.–5. 10.) * Výst. 75 děl **D. Junka** *D:j:D – Dušan:Junek: Dizajn* prezent. jeho tvorbu u příl. oslav 75. výr. založ. Polského inštitútu v Bratislavě, kur. výst. Silvia Kružliaková (Gal. Polského inšt., Bratislava, 19. 9.–3. 11.) * **A. Kanta** předst. své kresby na výst. *Zahrada poznání*, vernis. v rámci 19. roč. *Evropského festivalu filozofie* uvedl Josef Chalupa (Gal. Muzea Velké Meziříčí, 4. 6.–20. 7.) || **A. K.**, **Z. Šplíchal** a **M. Štěpánek** se zúč. výst. *Konkrétní podzim 2025. Dalibor Chatrný 100* (Gal. Škroupovka, Hr. Králové, 6. 9.–4. 10.) || **A. K.**, **Z. Šplíchal**, **M. Štěpánek**, **M. Vosyková** a **J. Vyskočil** na výst. Klubu výt. umělců Horácka *Průhledy*, úv. slovo Oskar Brůža (Výstav. sál Muzea Velké Meziříčí, 18. 9.–31. 10.) * Výst. **Zdeněk Macháček** *by se letos dožil 100 let* byla zah. 26. 7. a dalších 7 dnů výstavy vždy končilo koncertem; v den vernis. a v posl. den úč. Moravské jazzové duo Petr Kořínek a Milan Kašuba (Gal. z ruky, Křížovice, 27. 7., 29. 7.–3. 8.); V rozh. Stanislavy Macháčkové s Veronikou Chludilovou *Poslední sezóna Galerie z ruky* | *iUmeni.cz* o **Z. M.** a Gal. z ruky, kt. končí svou činnost... * Obrazy **M. Maliny** šlo zhlédnout na výst. *Někdo se dívá*, hud. doprovod na vernis. Marek Soldán (Art Rubikon, Olomouc, 28. 7.–8. 9.) * **Marián Mudroch** – *Potichu smerom dovnútra / Quietly Inwards*, retrospekt. výst. k nedožitým osmdesátinám autora, kur. Marian Meško; koment. prohlídka 11. 6. (Gal. Umelka, Bratislava, 5. 6.–22. 6.) * **M. Plotěná** byla předsedkyní odb. poroty soutěže kresl. humoru o živ. prostředí *Ekofór 2025* (předání cen v Ekolog. centru Toulcův Dvůr, Praha, 24. 6.) || **M. P.** vystav. na 28. *salonu film. klapky* (Obch. centrum Zlaté jablko, Zlín 14.–26. 5.) || V Minigal. SUDOPu proběhla *Výstavěnka – z tvorby Marie Plotěné* (Brno, 1.–15. 9.) || **M. P.** zpřístupnila svůj atel. v rámci *Dnů ote-*

vřevných ateliérů na jižní Moravě (Pavlov, 27.–28. 9.) * **J. Pospíšil** se zúč. 18. roč. *Mezinár. lit.-výt. sympozia „Ora et ars – Skalka 2025“*; prezentace děl vytvoř. 9.–14. 6., na slavnost. vernis. 19. 7. vystoupil Řeckokatol. pěv. sbor chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Trenčíně, moder. Štefan Bučko (areál kláštera na Velké Skalce, Skalka n. Váhom SK) * Aktivita **K. Práška** viz rubrika *Co dělá....*, str. 18 * Výst. *Dar Vladimíra Preclíka Královéhradeckému kraji* předst. formou otevřeného depositáře všech 54 děl z darov. kolekce (Gal. moder. umění v Hr. Králové, 23. 5. 25–31. 5. 26) * **J. Rajlich ml.** měl předn. k 105. výr. naroz. svého otce: *Jan Jiří Rajlich 1920–2016* v podzem. univ. Fons Salutis (Kabaret Špaček, Brno, 15. 5.) || Výst. plakátů členů SBB *JRjr & hosté / Jan Rajlich jr. & Karel Aubrecht / Pavel Beneš / Jiří Eliška / Andrej Haščák / Václav Houf / Petr Kubín / Pavel Noga / Jaroslav Pejčoch* (Univ. kino Scala, Brno, 25. 9.–15. 12.; setkání na výst. s koment. prohlídkou 18. 10. v 17 h) || **Účast J. R. ml. na zahr. výst.:** *Peace Alliance, The GDA* [Gyeonggi Design Association] *31st Internat. Invitational Artists Exhibition* (Gangwon Instit. of Design Promotion KR, 29. 5.–28. 6.; Kaywon Univ. of Art & Design Mus. of Arts, Uiwang-si, Gyeonggi-do KR, 3.–7. 7.) || *29. Międzynarodowe Biennale Plakatu w Warszawie / 29th Intern. Poster Biennale in Warsaw* (Palac Czapskich, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie PL, 5. 7.–5. 10., <https://warsawposterbiennale.com/en/...>) || *17 Międzynarodowa Wystawa Plakatów „Taming improvisation“* [Zkrocení improvizace] na 21. roč. fest. *Jazz w Ruinach* (Hala Modeli GZUT, Gliwice PL, 1.–9. 8.) || *18ª Bienal Internacional del Cartel en México* (Museo Arocena, Torreón, Coahuila MX, 28. 8.–31. 12.) || *USIPB United States Intern. Poster Biennial* (Gallery 181, College of Design, Iowa State Univ., Ames, Iowa US, 4.–18. 9.; Suffolk Univ. Gallery, Suffolk Univ. in Boston, Massachusetts US, 8. 9.–6. 10.; Gardiner Gallery of Art, Bartlett Center, Oklahoma State Univ., Stillwater, Oklahoma US, 25. 9.–29. 10.; Downtown Long Beach, Long Beach Airport, Los Angeles, California US, 11. 10.–30. 11.; Carolla Arts Exhibition Center, Missouri State Univ., Springfield, Missouri US, 20. 10.–7. 11.) || *VII. Internat. Plakatausstellung Leipzig 2025 / Schwarz-und-Weiss* [VII. Mezin. výst. plakátů Lipsko 2025 / Černá a bílá] (Deutsches Mus. für Galvanotechnik Leipzig, zah. 13. 9., 17.–20. 9.) || *Poster Quadrennial Bardejov Krakow 2025 / Third Exhibition* (Gal. Schody/Winda, Wydział Form Przemysłowych ASP Kraków PL, 6. 8.–30. 10, vernis. 9. 10.) || *Local Communities, The BDAK* [Brand Design Assoc. of Korea] *32nd Internat. Invitation Exhibition* (Exhibition Hall at Suvon Paldal Cultural Center KR, 25.–27. 9.) * Výst. *Harmonie paradoxu – Zdeněk Splíchal* na vernis. uvedli Ivo Binder a Jiří David, hudba: elektroakust. duo Palagrachio / Ivan Palacký a Jaroslav Šťastný (Pam. písemnictví na Mor., kříž. chodba a refektář kláštera, Rajhrad, 15. 5.–28. 9.) || *Stopy existence: Jaroslav Svoboda – sklo, Zdeněk Splíchal – obrazy*, úv. slovo na vernis. Věra Staňková (Podhorác. muz., klášter Porta coeli, Předklášteří u Tišnova, 10. 6.–2. 11.) * Samost. výst. **J. Štreita: Braziliáni v Česku** v rámci fest. *Lusofest – Dny kultury portugalsky mluvících zemí* (Café bar Mezzanine Brno, 7.–31. 5.) || ... s láskou – uspoř. k 5. výr. založ. Centra paliat. péče v Brně (Bílý dům, Brno, 13.–19. 5., poliklin. Zahradníková, Brno, 20. 5.–30. 6., koment. prohlídka a beseda s aut. 12. 6.) a v rámci *Letní film. školy Uh. Hradiště* (Reduta Uh. Hradiště, 25. 7.–29. 8., vernis. 28. 7.) || *Brána naděje*, fotogr. s dopr. texty Josefa Mlejnika, vernis. s koment. prohl. 17. 5. v Gal. Na hradbách Loket, hud. doprovod Jan Psohlavec a debata v Měst. knihovně Loket, výst. bude otevř. po dobu 1 roku || *Péče o zdraví* (Vlastivěd. muz. v Olomouci, červenec–srpen) || Alena Kučerová – Antonín Štreit – **Jindřich Štreit Z přátelství**, výst. grafik a fotografií, úv. slovo **J. Š.** (Měst. muz. Rýmařov a Gal. Octopus, 5. 7.–31. 8.) || **J. Š.** připr. jako kurátor výst. *Jindřicha Buxbauma Svátý Jeruzalém* na zaháj. 25. roč. fest. *Ha-makom* (Velký sál, zámek Holešov, 22. 7.–31. 8.; www.zidovskysfestival.cz/135-jindrich-...) || *Hrajeme pro vás*, 150 let dechové hudby v Pňovicích, vernis. a křest stejnojm. knihy **J. Š.**, 26. 9. (sálek staré školy Pňovice, 26.–28. 9.) || **J. Š.** se fotenkami s námětem života dětí uč. koncertu Stanislava (St. Hyrák) a křtu CD *Milion nápadů* ke společ. pořadu *Světlo mého srdce*; uč. i akordeonista Vojtech Szabó a děts. sbor Campanella (Kaple Bož. těla, Konvikt Olomouc, 11. 6.) || Báseň *Tvář člověka*, kt. věnoval Rostislav Valušek **J. Štreitovi**, obsažena spolu s fot. **J. Š.** z cyklu *Brána naděje* ve výběru Petra Veselého *Ústa vymechaná slovem* (Život. Revue pro lit., hudbu a výt. umění, r. 16, č. 19 /2024/, s. 151–159, 4 obr.) * **Zdeněk Tománek – Plody současnosti**, sochy a obrazy (Gal. Octopus, Měst. muz. Rýmařov, 6. 9.–29. 10.) || *Bonsajové umění*, výst. bonsajů a díla **Z. T.** (Sluneční lázně Luhačovice, 12.–14. 9.) * **M. a M. Trizuljakovi** vyst. svá díla na jubilej. výst. *35. výročí založení UVUO 1990–2025* (Gal. města Olomouce, 13.–30. 8.) * Na kolekt. výst. *Zámek* byl zast. **M. Vybíral** (Muz. Blanenska Blansko, 1. 6.–25. 9.)

✱ V dnešní cestovatelské rubrice zalistujeme diářem básníka Ivana Petlana. Nebo jeho poslední sbírkou, vyjde to nastejno. Kniha je útlá, brožovaná a zejména úzká. Atypický formát byl zvolen záměrně a má evokovat semknutost uliček starých přímořských měst. Zde konkrétně Pagu, hlavního města stejnojmenného dalmatského ostrova. Obrázek jedné z nich se dostal i na frontispis a odtud také na obálku knihy. Jeho autorkou je brněnská výtvarnice Lenka Tichá. ✱ Adekvátně úzký je i nápis s titulem sbírky: Pak. Ten předznamenává i stručnost, jíž se texty uvnitř knihy programově podřizují. Některé si hrají na haiku, jiné jím i jsou. Petlan nekarikuje, přesto jeho črty místy nesou záchvěvy humoru. ✱ Knihu vydalo a distribuuje nakladatelství Větrné mlýny. A pokud byste snad zapomněli název, stačí se ptát po knize, kterou lze nejsnáze zasunout do kapsy letní košile.

Z CESTOVNÍHO DIÁŘE

P a k

///

Na samém konci
moře je hrbolaté
Ostrovy v dáli

///

Zesílil vítr
Jako bych potkal ženu
smekám svůj slamák

///

Lije jak v tropech
Nepohřbil jsem moc mělce
včera tu krysu?

///

Vždycky potěší
pěkná aliterace
Bar Baracuda
Vcházím

///

Štětí slabiky
našeptávají bratři
Cres Krk Rab a Pag

Uvala

Oblá zátoka
I v místní řeči
ženského rodu

///

V plážovém baru
pro větší efekt z drinků
visí houpačky

///

Zas prudce přší
Jako když nebe spěchá
moři na pomoc

///

Dva tisíce let
staré olivovníky
Hledám Ježíše

///

Házím žabičky
Žbluňkají... jedna... druhá...
Dívá se Bašó?

///

Uprostřed města
na kruhovém objezdu
kamenné ovce

Inline

Pomalu sjíždí
rozkročená
na kolečkových bruslích
Oba
zkoušíme to ustát

Mapa

Užasne básník
Tam na konci ostrova
leží město Lun

///

Dívám se na ni
Vidí to
že si něco píšu
Patrně o ní
Neví
že je to věta
Kameny jsou sochy sebe sama

///

To bude asi
chorvatsky psychoanalytik
Podle nápisu na schránce
se náš bytný
jmenuje Vrtodušić

///

Někam spolu jdou
Docela jim to klapě
Ona v lodičkách

///

Kam na zmrzlinu?
Dává větší kopečky
tamta prsatá?

///

Tak přeci počkej
zatahal mě za rukáv
keř ostružiny

///

Brzdím a brzdím
Film mého života
je teď ve střížně

///

Jdu plavat
Dneska snad jediný
Léto to vzdává
Sem tam projde se psem
kdo má větrovku
Měním směr
Jak tratové návštěvidlo
zvedlo se ze země lýtko
Poslední zapomenutá na pláži
Jako nedopatřením
Shodou okolností leží na břichu
Shodou okolností tanga bikiny
Musím jít těsně k ní
abych si přečetl
vysoko na pravé hýždi
tiskacím LUCKY YOU

Lodní deník

Co den to karta
Kouzelník snímá
Pokaždé označená
v rohu Q
Někdy dáma
někdy jen
Kvarnerské ostrovy

///

Lodka odplouvá
Zůstávám já a racek
Konečně sami

///

Ještě ta v plavkách
Poslední záchvěv léta
Chvěje se zimou

///

Pahýly větví
U kamene FKK
aspoň holý strom

///

Je čas se loučit
Ano oba to víme
Motýl
domával

Ivan Petlan
výběr z knihy
P a k (2025)

A co LS (literární sekce)? * Reprízu fejet. **A. Bajaji** *Marketing a kobylince* v autor. podání přinesl *Zelny rynek* (ČRo-B, 12. 7.) * Básně R. Kunzeho v překl. **M. Fucimanové** byly součástí výst. *Oženil jsem se s češtinou. Ich habe die tschechische Sprache geheiratet – Reiner a Elisabeth Kunzeovi*, kt. též obsah. inf. panely o jeho přátelích **J. Skácelovi** a **L. Kunderovi** (Galerie, Mor. zems. knih., Brno, 13. 5.–25. 7.) || Recenze **M. F.** v obtydeníku Tvar: bás. sbírku Ondř. Lipára *Retro* rozebírá v čl. *Tak dlouho si chodíš pro útěchu, až si přijdeš pro plác* (č. 12/12. 6./, s. 21) * **M. Hejkalová** pokrač. v rozhlas. sloupcích pro ČRo-Vysočina: *Jaká cizí slova pronikají do naší mateřštiny?* (24. 5.), *Znáte nějakou významnou ženu spojenou s Vysočinou?* (1. 6.), *Kam letos vyrazit na dovolenou?* (14. 6.), *Jak zní ve finštině naše české přísloví: „Všude dobře, doma nejlíp?”* (12. 7.) a *Zřícený dům by asi na bydlení nikdo nechtěl. Přesto může být zřícenina atraktivní* (9. 8.) || **M. H.** přípr. již 35. roč. *Podzim. kniž. veletrhu*, Havl. Brod, 10. a 11. 10., viz www.hejkal.cz/veletrh/ * **M. Hrabal** naps. fejeton *O lužickosrbských přátelích falešných i ryzích*, v němž mj. popis. svá setkání s lužickou kult. (Česko-lužický věstník, r. 33, 2023, č. 1–6/leden–prosinec/, s. 42–43, 1 obr.) * **J. Kamen** přípr. a uváděl *Víkend. příl. stanice Vltava: 3. 5.* (mj. cest. fejeton *České stopy v Lucernu a okolí*) a 14. 6. s Alenou Koukalovou report. *Lucernské příběhy* * Fejeton **L. Kundery** *Vášeň sbírání knihy* z r. 2010 repríz. v poř. *Zelny rynek* (ČRo-B, 23. 8.) * Dada Klementová / **O. Mikulášek** *Notečky* a Lukáš Sommer / **V. Slíva** *Alchymista* – nová díla naps. pro hud. fest. *Lissa Classica 2025* nastud. smíš. komor. sbor Musica da Camera Brno, sborm. M. Franze (kostel Naroz. sv. J. Křtitele, Lysá n. Labem, 18. 5.) * V rež. Luk. Kopeckého uved. na ČRo-V úpravy **L. Němce** pro rozhlas: pov. Grahama Greena *Doktor Crombie*, úč. Martin Sláma a **F. Derfler** (19. 6.), 14dílná četba z rom. Elfriede Jelinekové *Pianistka* (19. 6.–2. 7.) a 13dílná četba z rom. Davida Herberta Lawrence *Milenc lady Chatterleyové* (12. 7.–24. 7.) * Fejet. **A. Přídala** *Záhada* uved. *Zelny rynek* v reprízách nejlepších textů za posl. 30 let. četl aut. (ČRo-B, 5. 7.) * **S. Richterová** ve stati *Jiří Kolář, velký zasvěcovatel* vzpom. na ruz. setkání s J. Kolářem v Paříži i na poslední setkání v Praze... (Život. Revue pro lit., hudbu a výt. umění, r. 16, č. 19/2024/, s. 54–61, 4 obr.) * Robert Tamchyna četl v *Nedělním Dobrém ránu*, co naps. **J. Skácel** o Karafiátových *Broučcích*... (ČRo-2, 1. 6.) * Mj. **V. Slíva** vystoup. v kompon. večeru na téma *Verše v dešti kulek aneb Reflexe válek v české poezii*, kt. k 80. výr. konce 2. svět. války přípr. Ivan Motyl (ČRo-V, 7. 5., prem.) * Text **P. Švandy** z r. 2014 *Letní chodec na lesní cestě* přinesl *Zelny rynek*, četl Jaroslav Kuneš (ČRo-B, 30. 8.) * Reprízu fejet. **J. Trefulky** z r. 1996 *Lovci mamutů* jsme mohli slyšet v pod. autora v *Zel. ryneku* (ČRo-B, 19. 7.) || Příběhy ze sb. detekt. próz **J. T.** *Nálezky pana Minuse* přípr. Karla Krátká, úč. Petr Svoboda v rež. Jiřiny Martínkové; natoč. 1990 (ČRo-V, 6. 8.) * **M. Uhde** vybíral ze své knihovny v poř. *Knižní pól*, přípr. Blanka Stárková; natoč. v r. 2023 (ČRo-V, 16. 8.) || Monodrama **M. U.** *Výběrčí* s Rud. Hrušínským v tit. roli, dtg. **K. Tachovský**, r. Jiří Horčíčka, natoč. v r. 1966 (ČRo-V, 19. 8.) * Mag. *Zelny rynek* repríz. fejeton **Z. Záborské** z r. 1997 *O poezii Jana Skácela*, čte aut. (ČRo-B, 26. 7.)

SYLVIE RICHTEROVÁ 80 * Spisovatelka, básnířka a esejistka **S. Richterová** oslavila 20. srpna 80. narozeniny. Připomněl je mj. v ČRo Brno mag. *Zelny rynek* (23. 8.) || U příl. tohoto jubilea vedla se **S. R.** rozh. Romana D. Hrbatová pro časopis Odkaz: o jejích kult. a duchov. putích, o životě v Itálii („je to velká příležitost a velký dar, mít dva domovy, každý docela jiný, v jiné zemi. Ostatně to, co mi obě země daly, se skvěle doplňuje“), o Haškovi a sb. *Tajně obně*, kterou přeložila do it. Vzpomínky na setkání s ní a jejím dílem naps. Zdeněk Volf (*Řikejte mi Sylvie*), Petr Hruška (*Slova a ticho a smích*) a Dora Kaprálová (Odkaz, r. 3, č. 2, 7 obr. vč. portrétu **S. R.** od **V. Reichmanna** z r. 1963; viz www.mzm.cz/fileadmin/...) || ČRo Vltava jubileum připomněl repr. pořadu *Svět poezie*, v němž **S. R.** vybr. a recit. verše ze své sb. *Slyšet obrazy* v rež. Lukáše Kopeckého (17. 8.) * Ještě předtím vzbudila velkou pozornost nová kniha **S. R.** *Humor jako zvláštní rozměr vědomí. Eseje o Jaroslavu Haškovi*, o kt. hovořila s Tadeášem Hlavínkou v rel. *Udál. v kultuře* (ČT art, 1. 6.) || Následovalo aut. čtení a beseda se **S. R.** v Mor. zems. knih. v Brně. Uv. a moder. Mojmír Jeřábek, mj. přečetl obsáhlou rec. od **M. Uhdeho**. Hostem byl **M. Štědroň** s ukázkami ze své miniopery *Delirium* na texty z *Dobrého vojáka Švejka*; na závěr večera proběhla autogramiáda (16. 6.) || Z dalších ohlasů: Inf. o pražs. křtu v čl. *Dárek pro „haškology“* (Kniž. novinky, r. 24, č. 6, s. 13, 1 obr.) || Petra Smítalová, „*Prorok blbosti*“ se rodil dlouho. *Vysla nová kniha o Haškovi, Švejkovi a humoru* (Aktuálně.cz, 27. 5.) || Josef Novotný *Změna vědomí humorem – eseje o Haškovi* (<https://mediziknhami.sk/clanky/zmena...>) || Radim Kopáč *Kdo se nesměje, umírá* (Div. nov., r. 34, č. 6, s. 68) || Pro rubr. *Výběr Salonu* knihu vybral Jakub Šofar (Právo, r. 35, č. 147/26. 6./, příl. Salon č. 1433, s. 27, 1 obr.) * Část liter. archivu **S. R.** již byla převezena z Itálie do Brna a je součástí sbírk. fondu Odd. dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ) Mor. zems. muzea v Brně. ■

A co DS (divadelní sekce)? * Div. KomedioGRAF **L. Baláka** uv. hry **L. B. Jak se Husáková zdálo, že je Věra Čáslavská a Mimo mísu, ale spolu!** v Div. **B. Polívky** (Brno, 9. 5., 13. 5.); více viz *Groteskní skeče a písničky o možném i nemožném* na www.komediograf.cz/... * **V. Cejpek** pro rozhl. uprav. komedii Jarosl. Dietla *Hrdinové mají strach aneb Nehoda*, mj. úč. Jana Hlaváčková a **J. Karlík**, rež. Zdeněk Kozák, natoč. 1988 (ČRo-V, 20. 7.) * V pod. **F. Derflera** zazněl v mag. *Zelný rynek* fejeton **I. Kříže** z r. 1999 o psech a Milanu Kunderovi (ČRo-B, 2. 8.) * **A. Goldflam**, Tereza Bebarová a Jarmila Černocká dokončili v mag. *Zelný rynek* četbu z rom. Bogdana Trojaka *Brněnské metro*, část 8–19, rež. Dimitrij Dudík (ČRo-B, 3. 5.–19. 7.) || Rodinnou kom. **A. G. Pavel, Pavel a Pavel** nastud. rež. J. A. Pitínský (ČRo-V, 19. 5.) || Anim. loutk. film *Pohádky po babičce* (rež. David Sůkup, Patrik Pašš, hrají **A. G.**, Mikuláš Čížek) podle kniž. předlohy **A. G. Onepotřebných věcech a lidech** slavnostně zahájil program *Zlín Film Festivalu* (inf. o tom *Úděl. v reg. – Brno, ČT1, 29. 5.*); film uveden také na 59. *MFFK. Vary* (Kino Čas, K. Vary, 6. 7., a Karlovars. měst. div., 11. 7.), viz Kristýna Skalníková *První dojmy: Pohádky po babičce dětem ukazují, že smrt je součástí života* (Novinky.cz, 14. 7.; www.novinky.cz/clanek/kultura-mff-...) || **A. G.** v jedné z hl. rolí (Rabbi – hlas) film. sestříhu videohry *Kingdom Come: Deliverance II Cinematic Cut*, r. Daniel Vávra a Petr Pekař, svět. prem. na MFF K. Vary v sekci Zvláštní uvedení, 9. 7.) || Osobní i liter. pohled na pováleč. žid. Brno nabídl **A. G.** na svém aut. čtení a besedě v rámci *Štetl Festu* (Arnold. vila, Brno, 28. 8.) a byl tamtéž čl. kurát. týmu výst. *Rabi Feder Superhero* (28. 8. 25–30. 8. 26) * V *Pohádce máje* Viléma Mrštíka v rozhl. úpravě Dalibora Chalupy a rež. Jana Tůmy úč. mj. **L. Lakomý** a **H. Trýbová**; natoč. v r. 1973 (ČRo-V, 1. 5.) * **P. Oslzlý** pokračuje ve vzpomínání *Od performance k revoluci a dál...*; ve 3. části píše o cestě do Paříže a Londýna v deleg. s V. Havlem a o insc. *Zahradní slavnosti* v **DHnP**, ve 4. č. mj. o přípravě mezinár. akce *Mir Caravane* s úč. **DHnP** a v 5. části též o mezinár. proj. *Cesta do Delf* (DN, č. 4, s. 69–72, 3 obr.; č. 5, s. 69–72, 3 obr., č. 6, s. 69–72, 4 obr.) || **P. O.** vybíral ze své knihovny v poř. *Knížní půl*; přípr. Blanka Stárková, natoč. v r. 2024 (ČRo-V, 9. 8.) * Slavnost. zahaj. ceremoniálem začal již 59. roč. *Mezinár. film. fest. v K. Varech*, kdy byla představ. nová znělka fest., ve kt. si zahrál **B. Polívka** (Hotel Thermal, K. Vary, 4. 7.); viz Lenka Hloušková *Opět hezky česky aneb Festivalová znělka po polívkovsku* (Novinky.cz, 6. 7., www.novinky.cz/clanek/kultura-mff-...) || 10. roč. Letní scény Div. **B. P.** mj. uv. nejnov. insc. **B. P. Sága** (28. 6.) anebo *Podivuhodné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho* Lad. Smočka s **B. P.** v hl. roli a v rež. **B. Rychlíka** (29. 6.); Amfiteátr Kraví hora, Brno, 17. 6.–10. 8. || **B. P.** v roli Harpagona v insc. *Molièrova Lakomce* na Letní scéně Měst. div. Brno (Biskupský dvůr, 7.–8. 7.), Let. scéně Div. **B. P.** (Amfiteátr Kraví hora, 10. 7.) a na TV záz. z r. 2020 (ČT art, 19. 7.) || **B. P.** na *Letních shakesp. slavnostech* ve své již legend. roli rytíře Falstaffa v insc. *Veselé paníčky windsorské* (Hrad Špil-

Aut. čtení a beseda se Sylvii Richterovou o Jarosl. Haškovi v Mor. zems. knih. v Brně 16. 6. V popředí M. Štědroň, Mojmír Jeřábek a S. Richterová, foto J. Rajlich

berk, Brno, 24.–26. 7.; Lichtenštejn. palác, HAMU Praha, 18.–24. 8.) **|| B. P.** zahájil vernis. výstavy *Joe Pisttone: Demokraté*, kt. vzdává hold osobnostem nepodlehnuvším diktátu moci (Kav. a gal. U dvou **Polivků**, Brno, 4. 9.–15. 10.) *** Verši hornácké písně** *Ej, co bylo, je aj učil, ej, co bude, už bylo...* uvozuje **B. Rychlík** nekrolog etnomuzikologa prof. Dušana Holého (Národopis. revue, r. 35, č. 1, s. 57–58, 1 obr.); **B. R.** též slovem doprov. koncert *Chvala Bohu, že sem sa narodil* věnov. D. Holému (Denisovy sady, Brno, 28. 8.) **|| B. R.** (rež.) a Markéta Špetiková (dtg.) přípr. pro 10. roč. fest. *Meeting Brno 2025* insc. *Brněnský proces: soud nad kriminálním radou gestapa Ottou Koslowským* (Krajs. soud v Brně, 5. a 6. 6.); více v rozh. s M. Špetikovou (KB, č. 5 /květen/, příl. Meeting Brno. Festiv. noviny, s. 4, 1 obr.) nebo v report. Leoše Vernerá v rel. *Udál. v kultuře*, hov. mj. **B. R.** (ČT art, 5. 6.) **|| Film B. R.** *Ó, ty černý ptáčku / Ó, tu kálo čiriklóro* a debata s **B. R.** byly na progr. *Hud.-filmového večerav* Pam. holokaustu Romů a Sintů v Čechách (Lety u Písku, 2. 8.) *** R. Vašínka** v jedné z hl. rolí ve hře Oldř. Knitla *Ďáblova rodina*, r. Ivan Chrz, natoč. v r. 1991 (ČRo-2, 9. 5.) **|| R. V.** v roli Komentátora v grotesce Gisèle Ansoorge *Král a vězeň*, úč. Jiří Sovák, Čestm. Řanda, Vlast. Brodský ad., hudba Luděk Hulan, rež. Karel Weinlich, natoč. v r. 1969 (ČRo-V, 3. 8.) **■**

A co HS (hudební sekce)? * Skladatelé z Q na ČRo-V: Díla **J. Berga**, **A. Piňose** a **M. Ištvana** v podání Brno Contemporary Orchestra na fest. *Janáček Brno 2024*: v poř. *Futurissimo* s dirig. Pavlem Šnajdrem hov. Jan Hlaváč (29. 6.) **|| Z díla M. Ištvana:** *Zatemněná krajina*, hr. **Miloslav Ištvan** Quartett. – *Sonáta pro housle a klavír*, hr. Pavel Burdych a Zuzana Berešová. – *Sonáta pro violoncello a klavír*, hr. Štěpán Filípek a Zuzana Berešová. – *Hry*, hr. Filh. Brno, řídí Aleksandar Marković (15. 6.) **|| Koncertantní básně pro violoncello a orchestr. Kompozice na latinskou poezii Jana Nováka**, skladby Jakuba Rataje, Lenky Nota, Barryho Wana, Davida Carpentera a Jany Vöröšové hr. violoncellista Štěpán Filípek, Brno Contemporary Orchestra řídí Pavel Šnajdr (31. 5.) **|| Zakázaná hudba – cenzura všeho druhu (6/7). Příkořím navzdory: Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Jan Novák, Karel Husa, Karel Černoch a Pavel Žák**, přípr. Renáta Spisarová (5. 7.) **|| A. Parsch** *Rondo pro orchestr s koncertantními houslemi*, hr. Jan Štanovský. – **M. Ištvan** *Tempus irae*, hraje Stát. filh. Brno, řídí Petr Vronský (11. 5.) *** Členové Hud. sekce Sdruž. Q** na 37. roč. *Expozice nové hudby „Satie 100 years after“*: projekt *Satiollage* – svět. prem. skladeb od soudob. tvůrců a stud. JAMU, úč. Michal Indrák / SATým: **D. Dlouhý** ad. (Div. na Orlí, Brno, 1. 6.) **|| Morceaux en forme de poire**, svět. prem. aktualiz. verze obojac. o nové kompozice pro *ENH 2025*, mj. **V. Zouhar** (Vila Tugendhat, Brno, 2. 6.) **|| Chat Noir**, kabaret. písně E. Satieho v pod. Hany Hána a **S. Medkové**, výběr z klav. cyklu *Sports et divertissements* hraje **S. M.**, texty přednesl Juraj Groch (Cabaret des Péchés, pasáž Jalta, Brno, 3. 6. zrušeno, nový termín 25. 6.) *** Nová skladba D. Forró** věnovaná obětem a přeživším *Nagasaki Passion 1945* pro soprán, bas, dva smyčc. orchestry, klavír a theremin, uved. ve svět. prem. na vzpomínk. konc. k výročí konce 2. sv. války *In memoriam Hirošima–Nagasaki*. **D. F.** ve skladbě využil dvě klasická haiku Mistru Bašóa a Issy v japonštině, slova umírajících obětí a latinskou modlitbu *Agnus Dei*. Další program konc.: Samuel Barber *Adagio for Strings*, Tomiko Kohjiba *Hiroshima Requiem*, Štěpán Rak *Modlitba za mír* (svět. prem.); účinkovali NeoKlasik orchestr, dir. Václav Dlsk, konc. mistr Ayako Noguchi, Martin Jaroš (theremin), Štěpán Rak (kytara), Tamara Morozova (soprán), David Malát (bas); progr. doplnili T. Morozova a D. Malát přednesem textů z publ. přeživších z Hirošimy a Nagasaki. Koncert zahájil J. E. velvyslanec Japonska v ČR p. Nagaoka Kan-suke (Rytířský sál, Valdšt. palác, Praha, 8. 9.; viz www.cz.emb-japan.go.jp/cz/info_ambassador_activity.html#k250908); dále viz rozhovory **D. F.** v rubr. *Napsali, řekli o nás...* (str. 15) *** Na fest. Procházky uměním 2025** na konc. *Mistr Jan* zazněla *Sonata da chiesa pro violu a varhany J. Nováka*, viola Jitka Hosprová, varhany Vít Aschenbrenner (Korandův sbor, Plzeň, 27. 5.) **|| Dech. kvinteto Alinde** Quintet interpr. na *Klášt. hud. slavnostech mj. Concertino J. N.* (Bílá Voda, kostel Navštíví. P. Marie, 22. 6.) **|| Janáček Ens.** a stud. HF JAMU provedli nonet **J. N.** *Baletti à 9* (Konc. sál HF JAMU, Brno, 23. 6.) *** C. Nováková** zahr. na flétnu na vernis. *Beyond Horizons* mezinár. výt. skupiny (Dong Chao Rice Mill Contemporary Art Center, Hangzhou CN, 1. 5.) **|| C. N.** vystoup. na konc. franc. komor. hudby *Scènes de la forêt* (Zhejiang Conservatory of Music, Hangzhou CN, 22. 5.) **|| Mj. C. N.** úč. na *Gratulačním koncertu k 90. narozeninám hudebního skladatele Jiřího Temla* (Galerie Hud. fak. AMU, Praha, 24. 6.); O konc. refer. Zuzana Dřízalová v čl. *Narozeninový dárek pro Jiřího Temla. Gratulační koncert v den skladatelových devadesátin* (KlasikaPlus.cz, 28. 6., 7 obr., www.klasikaplus.cz/narozenino

vy-darek...) **|| C. N.** členkou mezinár. jury *4th Asia Internat. Flute Competition 2025* (Tokyo, červenec) **|| C. N.** byla lektorkou 17. roč. mezinár. flétnových kurzů *Hudba bez hranic* v Červeném Kostelci, vystoup. zde na konc. lektorů spolu s Lenkou Kozderkovou aj., na progr. mj. **J. Novák** (zámek Kostelec n. Č. lesy, 5. 8.); i na závěreč. konc. studentů zazn. skladby **J. N.** *Sonatina II. Allegro* v pod. Anežky Válové a *Choreae vernaes, Allegretto*, v pod. Elišky Šindelové, klavír. doprov. Mio Sakamoto (10. 8.) **||** Miniopera **M. Štědróně** (hudba, libreto) *Delirium* uved. jako kabaretní insc. *Delirium Otto Katz a Švejk*, rež. Vojtěch Orenič, hud. nastud. Patrik Červák (Piaristické nám., Čes. Budějovice, 26. 6., svět. prem.); více viz v inf. *Štědróněvo švejkovské Delirium kabaretně v Českých Budějovicích* (KlasikaPlus.cz, 24. 6., www.klasikaplus.cz/stedronovo-...) nebo v report. Romany Markové *Zpěvohra o Švejkovi* v rel. *Udál. v kultuře* (ČT art, 26. 6.) **|| M. Š.** a Jan Dalecký přednáš. na fest. žid. kult. *Štetl Fest* na téma *Jazz a swing ve třetí říši a protektorátu* (Vila Wittal, Brno, 30. 8.) **||** *Narozeninový koncert pro Alenu Veselou*, zakonč. 45. roč. *Brn. varh. festivalu* v den nedožitých 102. naroz. **A. V.**, zakladatelky a patronky fest.; úč. varhaníci Hana Bartošová, David Postránecký a Petr Kolář (Jezuits. kostel Nanebevz. P. Marie, Brno, 7. 7.) **|| J. Vondrák** přiblížil osobnost Jiřího Suchého na setkání *Můj laskavý objektív*, kdy mj. zavzpom. na natač. filmů o J. Suchém *Klaun si povídás Bohem a Bez humoru není legrace*, jejichž promítání bylo souč. programu (Kav. a gal. U dvou **Polívků**, Brno, 11. 6.) **|| J. V.** účink. na *Slavobraní na hranici*, slavnícké mikroslavnosti: zahrál na vernis. Dity Hanákové, byly prom. dok. filmy **J. V.** o Slávku Janouškovi, Jiřím Netíkovi a Gwyn Ashton a měl aut. čtení a autogramiádu (Vinotéka Slávův Dvůr, Občerstvení U Fanky a škola Štavební huti, Slavonice, 1. a 2. 8.) **||** Na XII. roč. integrac. festivalu *Quijotova šedesátka* byl promítnut 2dílný dok. film **J. V.** vzniklý v koprodukcii ČT *Divadlo Klauniky a jeho andělé, Andělé divadla Klauniky* (Amfiteatr Lipnice n. Sáz., 8. a 9. 8.) **||** Komer. operu **V. Zouhara** a T. Hanzlíka *Torso* uved. Ens. Damian, dir. T. Hanzlík (Muz. barokních soch, Chrudim, 17. 8.) **||** *Co bylo, jest a bude – FORFEST 2025*. Hudba z aktuál. 36. roč. mezinár. fest. součas. umění s duchov. zaměřením. Přípr. Renáta Spisarová (ČRo-V, 24. 5.)

130. výročí narození B. Fuchse **||** Přednášky: Jindřich Chatrný *Orbis pictus Bohuslava Fuchse* (Vila Löw-Beer, Brno, 15. 5.); Ladislava Hornáková *Architektonická a urbanistická činnost B. Fuchse v Lubačovicích a ve zlínském regionu* (Vila Tugendhat, Brno, 21. 5.) **||** Muz. m. Brna přípr. koment. procházku po realizacích **B. F.** v centru Brna (28. 5.) **||** *Žil byl Bohuslav Fuchs* – workshop v prostorách Masaryk. domova mládeže, program: prohl. budovy, procházka po vybr. stavbách **B. F.** v centru Brna spoj. s výtv. a divad. aktivitami, koncert soudobé. váž. hudby inspir. životem a dílem **B. F.** v pod. Ens. Opera Diversa (13. 9.) **||** *Brno – zvukové lázně: stačí přidat vodu*, audioviz. performance v areálu Měst. lázní Zábřdovice (Brno, 5. 10.) **||** **B. F. v médiích**: Inf. *Nafukovací busta architekta Fuchse v Brně* uvedl v rubr. Zajímavosti čas. Čechů a Slováků v Rakousku „Kulturní klub“ (r. 45, č. 4 /duben/, s. 51) **||** O **B. F.** v poř. *ArtCafé* hovoř. Hana Slívová s Jindř. Chatrným (ČRo-V, 22. 5.) **||** Seriál Jindř. Chatrného *Rok Bohuslava Fuchse*, Zprav. měst. části Brno-střed, vždy s. 15: (5) *Architekt Fuchs a jeho „dvorní“ fotograf Rudolf Sandalo* (č. 5 /květen/, 3 obr.); (6) *Architekt Fuchs a okouzlení vodou* (č. 6 /červen/, 1 obr.); (7) *Nový svět a chataření* (č. 7–8 /prázdny/, 2 obr.)

NAPSALI, ŘEKLI O ČLENECH Q, rozhovory s členy Q aj.

|| Medailon o tvorbě **A. Bajaji** *Zápas nejen se zvlčením* naps. František Všetička (ZVUK Zlínského kraje, jaro–léto, s. 87–88, 1 obr.) **||** Rozh. **D. Forró** a Václava Dlaska s Lucíí Pekárkovou *In memoriam Hirošima–Nagasaki* v cyklu *Na stole je téma* (Radio Proglas, 10. 9., www.proglas.cz/program/detail-poradu/2025-09-10-09-00-00/) **||** Rozh. **D. F.** s Jurajem Gerberem *Nagasacké pašije vyjadřují také naději, že sakury znovu pokvetou* (KlasikaPlus.cz, 7. 9., 4 obr., www.klasikaplus.cz/daniel-forro-...) **||** **D. Junek** v rozh. s Dávidem Gaberou *Dizajner Dušan Junek: Člověk si nevyberie, v akej dobe žije, ale mal by si vybrať, ako v nej bude žiť* mj. o tom, proč po okupaci v r. 1968 neemigroval, musel se na 15 let vystěhovat z Bratislavy a tvořil jen „do šuplíku“; vlastní tvorbu naplno rozvinul až po r. 1989, nyní přípr. svou monografii, v níž mnohá díla budou veřejně prezent. poprvé... (Denník N, 8. 5., 4 obr., https://dennikn.sk/4622213/dizajner-dusan-...) **||** Čl. (sal) *V Kavárně & galerii U Dvou Polívků představuje své obrazy výtvarník Valer Kováč* inf. o výst. **V. K.** *Pohyb barev* (Šalina, č. 5 /květen/, s. 27, 2 obr.) **||** Mag. *Željný rynek připom.*, že před 115 lety se nar. básník, překlad. a kult. organizátor **A. Kroupa** (ČRo-B, 26. 7.) **||** O orig. podobě *Lišky Bystroušky*, kt. sochař **J. Marek** vytvoř. v r. 1983, píše Mir.

Homola v čl. *Slavné Janáčkově lišce a parku v okolí troubily fanfáry* (PR, č. 145/124. 6./, s. 19) * Krátký medailon **O. Mikuláška** přinesl u příl. 40. výr. jeho odchodu Kulturní klub, čas. Čechů a Slováků v Rakousku (r. 45, č. 5–6 /květen–červen/, s. 20–21) || Výr. úmrtí **O. M.** připom. též mag. *Zelný rynek* (ČRo-B, 19. 7.) * Rebecca Grosschmidtová ve studii *Kompoziční práce Jana Nováka v animovaných filmech. Do lesíčka na čekanou, Blaho lásky a Slovice M* přibliž. málo známou část tvorby **J. N.**, k níž se nedochovaly notové mat. a hud. rozbor byl realiz. na zákl. sluchové analýzy (Opus musicum, r. 57, č. 1, s. 37–44) * Příběh **M. Plotěné** – anim. reportáž – vytvoř. žáci 8. tř. ZŠ Jihomor. nám. v Brně v rámci projektu *Příběhy našich sousedů* org. Post Bellum / Paměť národa. Video viz www.pribehynasichsousedu.cz/brno-xxii-slapance... * Členové spolku Barvou proti šedi vytvoř. velkou nástěnnou malbu v realist.-komiksovém stylu na opěr. zdi v Šaracově ul. v Brně-Komíně: portréty **B. Polívky**, **A. Goldflama** ad., více v čl (het) **Polívka**, *Donutil i Menšík. Z nové obří malby v Brně hledí brněnské legendy* (Rovnost, č. 101/12. 5./, s. 4, 1 obr.) || O nápadu obsadit **B. P.** do role Harpagona mj. vyprávěl rež. Stanislav Moša v čl. Mir. Homoly *Lakomce sebráli posté a samozřejmě zase jinak* (PR, č. 123/129. 5./, s. 8, 1 obr.) || V čl. *Letní scénu Divadla Bolka Polívky čeká desátý ročník* uved. s anotacemi někt. představení, vedle autors. předst. **B. P.** (*Sága aneb Vizovský zázrak, Šašek a syn a DNA*) také dlouholetá osvědč. předst. rež. **Z. Kaloče** a **B. Rychlíka** (Šalina, č. 5 /květen/, s. 22–23, 12 obr.) || O podpoře města pro Div. **B. P.** více v čl. ČTK *Opozice kritizuje výši podpory pro Polívkovu divadlo* (PR, č. 127/13. 6./, s. 18) n. v čl. Vladimíra Klepáče *Polívkovu divadlo má dotaci* (PR, č. 135/12. 6./, s. 23) || **B. P.** v poř. *Momentymj.* o tom, proč se nikdy neodhodlal k emigraci, jak je důležité mít nadání pro to být šťastný, a také hov. o herecké profesi; přípr. Karel Špálek (ČRo-V, prem. 16. 6.) || **B. P.** v rubr. *3 otázky* hov. o novinkách v progr. Let. scény DBP a zve do Kávárny a gal. U dvou **Polívků** (KB, č. 6 /červen/, s. 31, 1 obr.) || V den narozenin **B. P.** s ním vedl Dalibor Gondík narozeninový rozh. v poř. Ranní Dvojka (ČRo-2, 31. 7.) || Struč. přehled historie Div. **B. P.** uved. v *Malém přehledu komerčních scén* Jany Soprové (DN, č. 4, s. 17) * Přednášku **Vladimír Preclík** *si se sochami rád povídal...* přípr. Gabriela Pelikánová (Dům umění Ostrava, 4. 6.) * Mj. o přísp. **S. Richterové** na konf. *Bohumil Hrabal neidylický* píše Alexandra Brocková v přehl. *Neidylický Bohumil Hrabal na mezinárodní konferenci v Nymburce* (Česká literatura, č. 2, s. 254–258) * Rozh. s **J. Štreitem** *Každý vnímáme svět jiným pohledem* o jeho cestě k profesi, o volbě témat, o nedáv. projektu fotografování ve věř. knihovnách Olom. kraje aj. vedl Martin Kučera (KROK, r. 22, č. 2, s. 29–33, 2 obr.) * **M. Uhde** odpov. na řadu otázek v rubr. čas. Host *Madlenka* (r. 41, č. 5 /květen/, s. 91, 1 obr.) || **M. U.** v poř. *Interview speciál* (ČT24, 1. 6.) * Radiodokument Jirího Vondráčka „*Ne-divadlo*“ **Ivana Vyskočila** natoč. k 80. naroz. **I. V.** byl nyní reprizován na ČRo-V (12. 6.) || Vít Zeman se ve studii *K tělesnosti v psychosomatickém konceptu autorského čtení Ivana Vyskočila* zabývá zejm. popisem a filosof. interpretací tohoto konceptu (Divad. revue, č. 1, s. 64–74) * Na **M. Zezulu**, malíře a jevišt. výt. kt. působil 35 let v Div. brí Mrštíků, vzpomíná novin. Věra Rudolfová v rozh. s Klárou Latzkovou *Divadlo bratří Mrštíků mělo vynikající pověst*; V. R. totiž věnovala divadlu k jeho 80. výr. dvě kresby *Manon Lescaut* od **M. Z.** (Dokořán. Městs. div. Brno, Speciál 2025 80 let, s. 24–28, 4 obr., mj. kresba **M. Z.** a fotoportr. V. R. od **A. Kanty**; v červn. čísle volně vlož. plakát **M. Z.** k insc.) * *Ulice Růženy Zertové* bude součástí brn. čtvrté Nová Zbrojovka, kt. vzniká na 22 ha brownfieldu po továrně Zbrojovka a dokonč. bude na přelomu let 2026/27

A co naši kolektivní členové?

Dhp Agadir – *Divadlo hudby a poezie Agadir* – www.agadir.cz * *Súčasná slovenská poézia z očí do očí*, hud.-poetická kompozice z veršů šesti slov. básníků (Rudolf Jurolek, Juraj Kuniak, Peter Mišák, Erik Ondrejčka, Milan Richter, Ján Zambor), dtg. a překlady **M. Fucimanová**, hudba Ondř. Fuciman (Duch. centrum Nezvalova, Brno, 9. 4.; za osob. úč. všech aut. Knih. J. Mahena, Kobližná 4, Brno, 10. 4., a Knih. V. Havla, Praha, 11. 4.); o předst. Peter Mišák v čl. *Slovenská poézia v Brně a Prahe* (Lit. týždenník, r. 38, č. 17–18/22. 5./, s. 1, 1 obr.) * **DhpA** vystoup. v progr. vernis. výstavy *Oženil jsem se s češtinou. Ich habe die tschechische Sprache geheiratet* – Reimer a Elisabeth Kunzeovi (Konf. sál, Mor. zems.knih., Brno 12. 5.) * **Agadir**: *Na strunách naděje* – Romeo Oriogun, dtg. **M. F.**, hudba Ondř. Fuciman; lit. předlohou nepubl. bás. dílo *Nights in Exile*, za osob. online úč. autora (Knih. J. Mahena, Kobližná 4, Brno, 5. 6.)

DHnP – *Div. Husa na provázku* – <https://provazek.cz/> * Sezona 2024/25 *Oni!*

* **DHnP** – **premiéry**: * BOSK a kol. *Držím ti místo*, československý žúr, r. Anna Davidová (6. 6.) || *Změna programu vyhrazena. Improterapije* (35. prem. 3. 5.; 36. prem. 14. 6.)

✳ **DHnP – derniéry:** ✳ Kateřina Tučková *Vitka*, r. Anna Davidová (12. 6.)

✳ **DHnP – akce:** ✳ 7. roč. fest. *provázek.open* jako slovenskočeský fest. *Tatry v Brne* (květen–červen)

∥ *Detský deň na Provázku*: koncerty, pohádky, výt. dílny... (31. 5.) ∥ **DHnP** v progr. festivalů: *Nie sme doma* (Setkání/Stretnutie Zlín, 14. 5.); *Divadelní svět Brno: Jednou nám za to děčka poděkují* (22. 5.) a *Z pohlavního života našeho lidu* (26. 5.) ∥ Závěr sezony *Oni!* (28. 6.), celodenní program na dvoře **DHnP** hostovalo na divad. fest. *Odpoutaná scéna* ve Frýdku-Místku s předst. *Gadžové jdou do nebe* (28. 8.) ∥ V **DHnP** probíhala řada akcí fest. žid. kult. *Štetl Fest*, přednášky, koncerty, jazyk. workshopy aj. (28.–31. 8.)

✳ **DHnP v médiích:** ✳ *Poslední leč*, film Vladimíra Síse (1981), v hl. rolích **B. Polívka** a Jiří Pecha (ČT art, 7. 7.)

CEDIT ✳ V r. 2025 vyšla 2 čísla čas. *CEDIT, kontexty a přesahy tvorby Centra exp. div* (5. roč.): č. 15 *Infrastruktury* a č. 16 *Živé infrastruktury* (v pdf je lze stáhnout z <https://www.ced-brno.cz/cs/cedit/>)

HaDi – HaDivadlo – <https://hadivadlo.cz/> ✳ *Sezona 50: Obzory*

✳ **HaDi – premiéry:** ✳ Alexandra Bolfová a kol. *Agónie (antická reality show)*, dtg. Milo Juráni, r. A. Bolfová (prem. 22. 5.)

✳ **HaDi – derniéry:** ✳ JQr *Queer Runner (labyrint citu / ráj myslí)*, dtg. Milo Juráni, r. JQr a kol. (13. 6.)

✳ **HaDi v médiích:** ✳ O insc. *Agónie (antická reality show)* Štěpán Truhlařík (A2, r. 21, č. 12 /4. 6./, s. 31, 1 obr.) ✳ Rozh. se Simonou Pekovou *Pořád ve mně spí holka* vedla Helena Cejpková (Téma, r. 11, č. 18 /2. 5./, s. 50–57, 10 obr.) ✳ Inscenace **HaDi** *Doma u Hitlerů, Vyhánání Gerty Schnirch* a *Macocho* lze zhléd. na online platformě Dramox, <https://www.dramox.cz/divadla/313-hadivadlo>

✳ **HaDi – akce:** ✳ *Místa paměti: Kabinet múz, působistiště HaDivadla 1991–2003*. Jednodenní fest. jako vrchol výročí oslav **HaDivadla**. Program: Projekce záz. insc. *Lidská tragikomedie* z r. 1991 / *Hvězdy na pívě*: moder. diskuse s osobnostmi spoj. s érou Kabinetu múz / *Koncerty na sále: Načeva, Tomáš Vtípil & Urband, The Doors Revival* / Projekce záz. muzikálu *Hvězdy na vrbě* z r. 1992 (Kabinet múz, Brno, 7. 6.) ✳ Šlo o posled. sezonu pod um. vedením Ivana Buraje, kt. s koncem *Sezony 50* završil své 10leté působení v **HaDi**. Přichází nové um. vedení – tvůrčí kolektiv Jana Vaverková, Justina Grecová a Jan Doležel, a my se nemůžeme dočkat, co jejich *Sezona 51: Kolektiv* přinese nového.

Ensemble Marijan – www.marijan.cz/ – vystoup. na vernis. a podvečeru výst. **Sduzř. Q** *Čas a paměť* 29. 5. a 4. 7. v Hranicích (viz str. 04) ∥ **ISHA trio – www.ishatrio.cz/**

Nakl. Větrné mlýny – www.vetrnemlyny.cz/ ✳ **Festival MAC 2025 Měsíc autorského čtení 2025 – Exil** (Brno 1.–31. 7., Ostrava 1. 7.–1. 8., Trenčín/Prešov 3. 7.–2. 8., Bratislava 4. 7.–3. 8.,

Ľvív 23.–26. 7.) ∥ U příl. *MAC 2025* vyd. **VM** a Občianske združenie literarnyklub.sk (Brno, Bratislava) nulté č. česko-slov. čas. světové lit. *MAC – Exil*, odp. red. Tomáš Hučko, Pavel Řehořík, 106 s. ∥

MAC v médiích: (kom) *MAC 2025* (KB, č. 6 /červen/, s. 57, 1 obr.) ∥ Alena Blažejovská natoč. rozh. s Pavlem Drábekem, dramaturgem zahr. linie *MAC*, pro mag. *Zelný rynek* (ČRo-B, 28. 6.); P. Drábek též v poř. *Vizitka*, kt. moder. Karolína Koubová (ČRo-V, 30. 6., repr. 26. 7.) ∥ *Živě s Davidem Zábranským* v *MAC*. Př. přenos moder. Klára Vičíková (ČRo-V, 1. 7.) ∥ Report. *Měsíc autorského čtení* pro rel. *Udál. v kultuře* přípr. Michal Čejka (ČT art, 2. 7.) ∥ *A jak se takový Měsíc autorského čtení vlastně organizuje?* O tom v poř. *ArtCafé* Hana Slívová s P. Mínaříkem a překlad. Filipem (ČRo-V, 15. 7.) ∥ Report. Kateřiny Hejnarové z *MAC* v mag. *Zelný rynek* s exil. autorkami (ČRo-B, 2. 8.) a s Petrem Kobzevem (ČRo-B, 23. 8.) ∥ V tisku: Petr Vizina hovoř. se spis. Jang Lienem: *I ty nejstrašnější roky jsou dokonale obyčejné* (PR, č. 164 /17. 7./, příl. Salon, s. 23, 1 obr.) ∥ Rozh. se spis. Věronikou Tadjovou *Díla často nacházejí oblas v absolutní upřímnosti* vedla Marie Kala (PR, č. 185 /11. 8./, s. 19, 1 obr.) ✳ **Ohlasy na tituly vyd. ve VM:** Kn. Dory Kaprálové *Mariborská hypnóza* (VM 2025) rec. Adam El Chaar v čl. *Tenhle druh psaní není pro granty* (Listy, r. 55, č. 3, s. 100–103, 1 obr.), dvojrecenze v Tvaru: Pavel Janoušek *Psaní jako halucinace neboli tvůrčí srání*, Olga Pavlova *Mezi řádky a mušními křídly* (č. 10 /15. 5./, s. 3, 1 obr.) ∥ Bás. sb. Pavla Šuhájka *Včely vyrobené z tmy* (VM 2024) koment. Jitka Bret Srbová v čl. *Jiskření slov ve světle i v temnotě* a **M. Fucimanová** v čl. *To nejdůležitější je na rubu papíru* (Tvar, r. 35, č. 11 /29. 5./, s. 3, 19, 1 obr.) ∥ V č. 12 z 12. 6. pov. Adély Knapové *Krvavý kompot* (VM 2025) rec. Pavel Janoušek: *Zemřít je víc možné: próza jako zakoušení autentické hrůzy* (s. 19, 1 obr.) a na s. 20 Ivo Harák „olbřími knihu“ Jarosl. Kovandy *Za oknem Kovanda* (VM 2023) ✳ J. A. Pitínský četl ze své kn. *Domácí potřeby* (VM 2024) na *Bratisl. kniž. fest. BRaK*, diskusi moder. Petr Mínařík (Sál Čes. centra, Český d., Bratislava, 31. 5.) ∥ Rozhlas. četbu z *Domácích potřeb* přípr. Dominik Mačas (ČRo-V, 23.–27. 6.)

Co dělá... Karel Prášek * U příl. 75. naroč. malíře **K. Práška** uspoř. výst. z jeho starší i souč. tvorby *Olšanská pentalogie 1950–KP–2025*, vernis. zah. **B. Polívka**, za os. účasti autora (Kavárna a gal. U dvou **Polívků**, Jakubs. n. 5, Brno, 27. 5.–30. 6.) * **K. P.** se zúč. také výst. *Třicet* na téma *Křídla imaginace* (A&A Galerie, Dům U Černohorských Praha, 17. 6.–26. 7.) a výst. *Jihočeské ozvěny*, kt. předst. tvorbu členů Jednoty Umělců Výtvarných v Praze. Úv. slovo měl **K. P.** jako předseda J. U. V. a dále Pavel Talich a Lenka Zajícová, hud. doprovod Blanka Novotná [Gal. Stará radnice, Husitské muz. v Táboře, 24. 7.–18. 10.] * **K. P.** nám do K-B napsal: *Právě jsem se vrátil z mezinárodního symposia na Slovensku, které organizuje malíř Jura Dolán poblíž Komárna (9th Intern. Painting Symposium „At The Old Mulberry Tree 2025“, Farma – Pension Bokroš, Iža SK, 16.–30. 9.) – přeposílám pozvánku spolu s dalšími posledními aktivitami. Dále jsem pozván na výstavu do Normandie, kde vystavují pouze ti, co letos mají 75 let. [1950+75=2025, La Halle / Fort de Tourneville, Le Havre FR, 25. 10.–2. 11.] Potěšilo mě, že ještě po letech v mé rodné „malířské zemi“ si na mě vzpomněli. Přesto, že téměř většina těch, co jsem poznal ve škole ale i potom (galeristi a další), prakticky nás opouštěli, tak kontakty i prameny stále existují. V současné době máme co by Jednota Um. Výt. výstavu na radnici v Táboře [viz výše]. Mám tam triprych měšťa Tábora a je velká šance, že tam „zůstané“. A jedna z posledních výstav bude jihočeský Intersalon v Chomutově. I tak tento rok nebyl nudný, celkem 15 akcí. Jsem rád, že jsme se mohli potkat v Brně v divadelním klubu u Bolka. Budu se těšit na další aktivity v následných časech. * K. P. (Psáno z mého středu světa, což je Božejov u Nových Hradů, odkud vidím na Rakousy.)*

V Galerii U dvou Polívků v Brně 27. 5. 2025 – na zahájení výstavy obrazů Karla Práška *Olšanská pentalogie 1950–KP–2025* na snímku autor a Bolek Polívka, foto J. Rajlich ml.

Zemřel Ladislav Soldán * Brn. rodák, lit. historik a kritik **doc. PhDr. Ladislav Soldán, CSc.**, zemřel 23. 4. 2025 ve věku 86 let (*10. 10. 1938). Absolvent Filozofické fakulty MU v Brně od r. 1964 až do nedávna působil na různých vys. školách. Krátce v 1. pol. 70. let pracoval na OKK v Blansku, jako ředitel Vlastivěd. muzea tamtéž a v l. 1977–2001 v Ústavu pro čes. lit. ČSAV v Brně. || Publikoval řadu literár.-hist. textů, od r. 1999 vydal 11 sbírek básní jako Ladislav Jurkovič. || **L. S.** byl do **Sdruž. Q** přijat v roce 2019, takže podrobnější medailon naleznete v K-B č. 76 (21/1) na s. 4. * Nekrolog *Za Ladislavem Soldánem (1938–2025)* naps. Kamila Návrátová (Filozoficko-přírodověd. fakulta SLU v Opavě, 5. 6., 3 obr., <https://www.slu.cz/fp/fp/cz/aktuality/15/2923>) || Vzpomínku na **L. S.** priprav. mag. *Zelny rynek* (ČRo-B, 21. 6.) ■

Odešla Alena Štěpánková Veselá * V neděli 11. 5. 2025 ve věku nedožitých 102 let zemřela **prof. Alena Štěpánková Veselá**, varhanice a pedagožka. Brn. rodačka (*7. 7. 1923) studovala hru na varhany na brn. konzervatoři a JAMU, kde od r. 1952 učila více než 50 let a několik let vedla katedru kláves. nástrojů. Výrazně ovlivnila hudeb. život v Brně. Jako rektorka JAMU (1990–1997) se zasadila o rekonstrukci Besed. domu a několik desetiletí bojovala za stavbu nového konc. sálu. Iniciovala obnov. Spolku přátel hudby při Filharmonii Brno a podílela se na organizaci Mezin. hudeb. festivalu Brno. Koncertovala v mnoha evrop. zemích, v prestižních sálech v Británii i USA. * **A. Š. V.** je držitelkou mnoha ocenění: města Brna (1979, 2001), JM kraje (2011) a univerzit (JAMU, MU); brn. biskup jí udělil *Medaili sv. Cyrila a Metoděje* (2013) a v r. 2020 prezident Miloš Zeman *Medaili Za zásluhy I. stupně*. * Vedle hudby byla známá svým sportov. naturelem – až do pozdního věku praktikovala sjezdové lyžování. Členkou **Sdruž. Q** byla od r. 1990. || Smuteční mše za **A. Š. V.** se konala v jezuit. kostele Nanebevz. P. Marie v Brně (21. 5.) * Osobnost **A. Š. V.** připom. v rozh. dramaturg Čes. rozhlasu Jan Hlaváč (ČRo-Brno, odpol. vys., 12. 5.) || Zemřela varhanice **Alena Štěpánková Veselá**, bylo jí 101 let (ČT24.cz, 12. 5.) || *Vě 101 letech zemřela známá česká varhanice. Od Miloše Zemana dostala medaili za zásluhy* (cnn.iprima.cz, 12. 5., <https://cnn.iprima.cz/ve-101-letech-...>) || Tomáš Vašek *Zemřela hudebnice Alena Veselá* (†101). *Účinkovala téměř ve všech zemích Evropy* (tn.nova.cz, 12. 5., 1 obr., <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/612104-...>) || Radoslav Pospíchal *Opustila nás paní profesorka a první porevoluční rektorka JAMU Alena Štěpánková Veselá* (Janáčkova akad. múzic. umění, www.jamu.cz, 12. 5., 6 obr.) || Zemřela **Alena Štěpánková Veselá** (Filharmonie Brno, 12. 5., 1 obr.) || Markéta Žáková *Odešla Alena Štěpánková Veselá*, varhanice, emeritní rektorka JAMU a iniciátorka výstavy nové koncertní síně pro Brno (brno.cz, 12. 5., 1 obr., <https://cosedeje.brno.cz/w/odesla-...>) || Zemřela varhanice **Alena Veselá**, zpráva v rel. *Udál. v regionech plus – Brno* (ČT1, 12. 5.) || ČTK *Ve věku 101 let zemřela varhanice Alena Štěpánková Veselá*. „Byla velký vzor,“ reaguji truchlící (irozhlas.cz, 12. 5., 4 obr., www.irozhlas.cz/kultura/ve-veku-...) || Zemřela varhanice **Alena Štěpánková Veselá**, bylo jí 101 let (Radio Prague International, 12. 5., <https://cesky.radio.cz/zemrela-...>) || ČTK *Zemřela varhanice Štěpánková Veselá*. Tušila, že se nedožije nového sálu pro Brno (brnensky.denik.cz, 12. 5., 1 obr., https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/smr-...) || ČTK *Zemřela varhanice Alena Štěpánková Veselá*. Bývalé rektorce JAMU bylo 101 let (kultura.iDNES.cz, 12. 5., <https://www.idnes.cz/kultura/aktuality/varhanice-...>) || ČTK *Zemřela varhanice Alena Štěpánková Veselá*. Bylo jí 101 let (aktualne.cz, 12. 5., 1 obr., <https://magazin.aktualne.cz/kultura/zemrela-...>) || **Alena Štěpánková Veselá** (1923–2025) (KlasikaPlus.cz, 12. 5., 3 obr., www.klasikaplus.cz/alena-...) || (ČTK) *Neúnavná varhanice bojovala za nový sál* (MF Dnes. Brno a již. Morava, r. 36, č. 109 /13. 5./, s. 14); (hor) *První koncert si vyslechně z nebe...* (Právo. Již. Morava – Vysočina, r. 35, č. 109 /13. 5./, s. 7, 1 obr.) || (mat) *Brno, než se „vykeje“, tak to trvá. Zemřela legenda Alena Štěpánková Veselá* († 101) (Blesk, 13. 5., s. 6, 1 obr.) || Martina Ševčíková *Český umělecký svět je v slzách. Ve věku 101 let zemřela uznávaná hudebnice, kterou ocenil i prezident* (Dámský deník.cz, 17. 5., <https://damskydenik.cz/lifestyle/zemrela-...>) || Bohdana Paseka *Když utichnou varhany. Odešla Alena Štěpánková Veselá* (Náš region: Brno, č. 21 /19. 5./, s. 14, 1 obr.); Hana Bartošová *Festival, který osírel* (ZB, č. 6 /červen/ s. 26, 1 obr.) * Mimoř. reprizován díl seriálu *Paměťová stopa* věnovaný **A. Š. V.** (Týden v regionech, ČT1, 17. 5.) || *Brněnský varhanní festival 2025 jako pocta Aleně Veselé* v pořadu *Oktáva* (Radio Proglas, 16. 5.); K uctění památky **A. Š. V.** repriz. rozh. v poř. *Oktáva* u příl. jejího 100. jubilea (Radio Proglas, 30. 5.) ■

BLAHOPŘEJEME

k vyznamenáním, nominacím, cenám

✳️ Ocenění *Brusnianska brusnica* získal spisovatel **L. Feldek**. Organizátoři 18. roč. *Muzikálového festivalu Jozefa Bednárika* (Brusno SK, 15.–16. 8.) ocenili jeho jazykovou vynalézavost, poetiku a schopnost pracovat s rytmem a rýmem. **L. F.** cenu převzal na komorní ceremonii v Bratislavě, kt. na fest. promítli formou videodotáčky. Ve své reakci řekl: „*Chcel by som sa za túto cenu poďakovať. Má to pre mňa osobitný pôvab, pretože som začínal ako prebásňovateľ muzikálov.*“ “*Viz Viktória Gromová Muzikálový festival v Brusne ocenil legendy slovenskej kultúry: Feldek, Partlová a Vojtko v centre pozornosti* (Netky.sk, 23. 8., 4 fot., www.netky.sk/clanok/muzikalovy-festival-...)” “*Erich Kollárik Zoslabnutý Feldek: Judínyová mu vybavila veľkú vec, no cestovať už nevládze, prehovoril manažér* (plus7dni.pluska.sk, 11. 8., 17 obr., <https://plus7dni.pluska.sk/prominenti/...>)” ✳️ Celoveč. anim. film *Pohádky po babičce* podle předlohy **A. Goldflama**, koprodukovaný společností Maurfilm, získal cenu *ECFA Award* za nejlepší evrop. film pro děti (Elements+6) na *Mezinár. fest. Giffoni 2025* v Giffoni Valle Piana IT (17.–26. 7.) ✳️ **P. Oslzlý** převzal z rukou hejtmana JmK Jana Grolicha *Cenu Jihomor. kraje za rok 2024* za přínos v oblasti umění (Sál Milosrd. bratří Brno, 13. 5.; www.jmk.cz/content/30711); o získání ceny jsme inf. v K-B 24/3 ✳️ *Mezinár. porota 29. Mezinár. bienále plakátu ve Varšavě* ohodnotila plakát **J. Rajlicha ml.** *Fraktále slovy „barevné jemné linie vyprávějí s něhou příběh života a smrti. Poetická cesta lidskou zkušeností.“* Bronz. medaili převzal z rukou prezidenta Bienále prof. Lecha Majewského na slavnost. zahájení (Palac Czapskich, Varšava PL, 5. 7.) “*Viz www.designcabinet.cz/uspech-jana-rajlicha-...*” ✳️ **J. Štreit** obdržel *Cenu Kantuta* za mimoř. přínos v oblasti poznávání a sblížení kultur světa na 29. roč. fest. *Neznámá Země* ve Zlíně; jeho dílu tam věnov. film. portrét rež. Martina Štolla a Lubomíra Hlavsy, venk. výstava u Svitu i vyprod. večer *Pohled na svět* v Zikmundově vile, kde 29. 4. cenu převzal.

Felix Slováček předává c. Brusnica L. Feldekovi

JUBILEA – 10–12 / 2025 ✳️ **Zdena Höhmová** – 70 (*5. 10. 1955) ✳️ **Pavel Tasovský** – 65 (*22. 11. 1960) ✳️ Rada Q a písaři jubilantům spolu s Q-členy připíjejí – NA ZDRAVÍ !!!

JUBILEA NEDOŽITÁ – Q-ZTRÁTY – IN MEMORIAM ✳️ **Vladimír Půlpán** – 85. výr. naroz. (*11. 12. 1940) ✳️ **Evžen Turnovský** – 15 let od úmrtí (†1. 10. 2010) ✳️ **Alois Piňos** – 100. výr. naroz. (*2. 10. 1925) ✳️ **Antonín Přidal** – 90. výr. naroz. (*13. 10. 1935) ✳️ **Miloš Hynšt** – 15 let od úmrtí (†1. 11. 2010) ✳️ **Zdeněk Macháček** – 5 let od úmrtí (†8. 11. 2020) ✳️ **Petr Spielmann** – 5 let od úmrtí (†29. 11. 2020) ✳️ **Helena Trýbová** – 20 let od úmrtí (†23. 12. 2005) ✳️ **Miroslav Matoušek** – 20 let od úmrtí (†29. 12. 2005) ✳️ **Bronislava Gabrielová** – 95. výr. naroz. (*31. 12. 1930)

Q-TERMÍNY

✳️ – zasedání Rady Q: V případě nutnosti lze se obrátit na Q-konzuly Ivo Medka (medek@jamu.cz), Hanu Šráčkovou (hana40@volny.cz) nebo Marka Trizuljaka (mtrizuljak@volny.cz)

15. 12. – uzávěrka zpráv a příspěvků pro nový KVĚ-BULETÝN 25/3

31. 12. – vyjde nový KVĚ-BULETÝN (25/3) č. 90

KVĚ-BULETÝN

Brno, říjen 2025, číslo osmdesát devět, r. 25, č. 2

Vydalo © Sdružení Q, z. s., Sirotkova 67, 616 00 Brno, IČ 41600614,

za podpory Jihomoravského kraje. Redakce a grafická úprava: Jan Rajlich ml.,

rešerše, sazba a korektura: Alena Rajlichová, e-mail – RajBrno@seznam.cz,

adresa red.: Jiráskova 4, 602 00 Brno, tel. (+420) 549 252 807

Fotografie z archivu členů Q. Pro vnitřní potřebu. Tisk Tiskárna Didot Brno-Líšeň. Vyšlo 10. 10. 2025.